



**Češi nejsou
zaměřeni
proti Bohu**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

5/2026 / ročník XXXVI / 39 Kč

**Mons. Jan Vokál,
biskup královéhradecký**

12 Hospic: když se sen stane skutečností

16 Intronizace hradeckých biskupů

18 Vyslání nemocničních kaplanů

28 Diecézní setkání mládeže

Den otevřených lesů



5. ročník



AKCE SVOL A JEHO ČLENŮ PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST

- ↑ Cca 30 pořadatelů napříč Českou republikou
- ↑ Od komorních procházek s vlastníky lesů po větší společenské akce
- ↑ Ukázky hospodaření v lese, technika, koně, naučné stezky, dílničky, lesní pedagogika aj.



23. května 2026

Pořádá:

Diecézní lesy Hradec Králové s.r.o.

Kdy a kam přijít:

Sraz v 9:00

Vortová u Hlinska čp. 66 (Staré Hutě)

Program:

Komentovaná pochůzka s lesníkem pro celou rodinu, na trase stanoviště s aktivitami a úkoly pro dětské návštěvníky, délka pochůzky cca 2,4 km, trasa je vhodná pro kočárky.

Záštitu nad akcí převzal ministr zemědělství Martin Šebestyán.



Ministerstvo
zemědělství

Více informací o akci najdete
na www.denotevrenychlesu.cz



(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Biskup Jan Vokál: 15 let služby v čele diecéze
- fotoreportáž**
- 9 Křížová cesta „po filipínsku“
- 10 Diecézní setkání mládeže
- 12 **aktuality z diecéze**
Když se sen stane skutečností
- 16 **seriál**
Intronizace královéhradeckých biskupů
- 18 **život církve**
Vyslání nemocničních kaplanek a kaplanů
- 21 **pastorace**
- 28 **povídka na pokračování**
V modrém kabátě (1)
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník.

Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35/44,
500 03 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové odd., Velké nám. 35/44,
500 03 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc
Tisk: Tiskárna Garamon s.r.o.,
Hradec Králové.

Cena: 39 Kč.
Roční předplatné: 429 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

Redakce Adalbertu si vyhrazuje právo
na krácení příspěvků nebo nevydání
příspěvků doručených redakci.

ISSN 2570-7531

Mariánský měsíc s Václavem Renčem

*„Kráčelo jaro Nazaretem. Učilo ptáky zpívat dětem. A v srdcích probouzelo žal.
Proč, proč je smutno v Nazaretě? Proč je tak smutno v celém světě?
Že mor i v kvítí hořkne dál.*

*Těž v tesařově domku chudém stýská si panna nad osudem, jež vysloužil si bédný lid.
Vší silou duše své i těla ta dívka pokorná by chtěla na Králi spásu vymodlit...“*

Báseň z vězení

Neznám krásnější text o Panně Marii a její spolupráci s Boží vůlí a s Božím povoláním než Popelku Nazaretskou od Václava Renče. Básníka, který nevině trpěl 11 let v komunistickém vězení. Právě zde vznikala tato nádherná básnická sbírka, kterou si pamatovali po částech jeho spoluvězni a ven se její části postupně dostávaly na cigaretových papírcích. Sbírka vyšla až po jeho propuštění... Z tolika utrpení tak krásné dílo.

Světlo z temnoty

Napadá mne podobný příběh svatého Jana od Kříže, který byl po devět měsíců vězněn vlastními spolubratři v klášterním vězení pro jejich nesouhlas s reformami, které Jan prosazoval. Podařilo se mu utéci. Během vězení prožíval mystické zážitky, které vypsál v básních: Temná noc, Duchovní píseň a Plamen lásky živý. Když byl na svobodě, zapsal si je a přidal komentáře. Vidíme, že někdy temná noc zkoušek může v člověku otevřít bohatství darů, které by jinak světlo světa nespatriily. Možná, že zde je odpověď na naše „proč?“, když přijdou bolesti a zkoušky. I v nich, a právě v nich může vzejít něco dobrého.

Mariina pokora

Vraťme se k Panně Marii. Věříme, že ona ve své nedotčenosti hříchem nic Bohu neodepřela a pomohla jí v tom také velká pokora, se kterou si ani neuvědomovala, jak výjimečně je Bohem obdarovaná. Václav Renč ve svých Májových úvahách totiž píše toto: *„Vědomí chudoby, to je to podstatné. Vědomí, že jako pouhý člověk nejsem nic a nemám nic. Protože co jsem a co mám, to nejsem a nemám ze sebe, ale z Boha a od Boha. Nikdo tu si toho nebyl tak hluboce vědom, jako Maria. Proto ji anděl po svém pozdravení ihned těší a oblažuje – neboj se Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Sama se pak raduje ve svém chvalo zpěvu – zajásal můj duch v Bohu mém spasiteli, neboť pohlédl na pokoru své služebnice. Pokora, o to tu běží! Pokora je ta chudoba duchem, která se líbí Pánu a Otci a za kterou chystá věčnou blaženost těm, kdo ji prožívají.“*

Celý vesmír čeká na odpověď

A jak Maria nakonec andělovi odpověděla, když dostala jedinečnou nabídku ke spolupráci na vykoupení světa – to opět naznačuje Renč ve své básni:

„Tu strnou nebesa i země. Proud času stanul přetajemně, ustaly strom i tráva růst, své vody zastavila řeka. Jak Bůh, tak celý vesmír čeká na slovo, slůvko z jejich úst.

V nastalém tichu prudce šumí krev srdcem Panny.

Nerozumí: jak zvláštní má to přinést daň?

Chtěla být služkou lidu všemu, ne matkou dítěti jedinému. Ale – jak Pán chce, tak se staň!

Jen zaševelí tato slova, v tom čas i prostor hnou se znova a rozproudí se opřekot.

Jaro, jež Nazaretem kráčí, hned jásoť lije v písni ptací: Květ liliový počne plod!

Všem čtenářům ze srdce žehná



Biskup Jan Vokál: 15 let služby v čele diecéze

Všechny zvony se třetího března 2011 v pravé poledne rozezněly Velkým náměstím. Královéhradecká diecéze se po více než roce vytrvalých modliteb dočkala pastýře. Papež Benedikt XVI. jmenoval novým sídelním biskupem Jana Vokála. Do úřadu **25. diecézního biskupa** byl rodák z Hlinska uveden v sobotu 14. května 2011 v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové. Ani se nechce uvěřit, že je to už 15 let.

„Křesťanská naděje není naděje s růžovými brýlemi. Křesťanská naděje je vírou, tedy důvěrou v Boží slovo, je láskou, řekl jste ve své homilii na závěr Svatého roku 2025 v katedrále Svatého Ducha. Bible naději vykládá jako silné a jisté očekávání budoucí odměny. Jaká je ta vaše po 15 letech v čele diecéze?

Kdybych odpověděl, že směřuji k jiné odměně než té biblické, asi by to po patnácti letech služby nebyl dobrý výsledek. Tady ve světě je nám pravou odměnou právě ta naděje na odměnu u Pána. Žijeme v naději na Boží království, na život s Bohem a v Bohu bez jakékoliv překážky. Toho zatím nikdo z nás nedosáhl, jinak bychom spolu teď nemohli hovořit, ale biskupská služba je pochopitelně velkou posilou v té pravé naději a ve víře. Pokud se ptáte na každodenní radosti, tak těch je v životě diecéze samozřejmě mnoho, zejména je to setkávání s lidmi – s čerstvě pokřtěnými a biřmovanými, s mládeží, s kněžími, se starými a nemocnými. I ti jsou často pro druhé zdrojem posily a naděje, příkladem, jak čelit obtížím. Velkou radostí je pro mě například přijímání nových kandidátů do kněžské či jáhenské formace, tento měsíc máme svcení hned dvou nových kněží. Naději ohledně budoucích kněžských povolání také cítím každý podzim, kdy se setkáváme s našimi

seminaristy na formační pouti, letos plánujeme týdenní pobyt v klášteře betlémských sester v rakouském Kinderalmu.

„Jaká byla diecéze tenkrát a nyní? Mám na mysli třeba proces slučování farností tak, aby se struktura diecéze přizpůsobila nižšímu počtu kněží i věřících.

„Bylo by dost pyšné říci, že rozumím světu. Zvláště dnes se svět vyvíjí tak překotně a dynamicky, že mu nelze zcela porozumět, ani kdybychom jej zkoumali od rána do večera.

Počet farností se o něco snížil, zhruba o 3,5 procenta, a kněží také trochu ubylo. Ale ne zásadně. Na druhé straně nám velmi výrazně přibýlo trvalých jáhnů, z několika málo jednotlivců jich je dnes pět desítek. Ukazuje se, že je to důležitý prvek v dnešní Církvi. Obvykle mají civilní zaměstnání a svou rodinu, ale přitom se intenzivně věnují duchovní péči

ve farnostech, pro které jsou velikým přínosem a požehnáním. Jáhenství přitom není nic, co bychom objevili až v 21. století, v Církvi byli jáhnové od samého počátku. Jen jsme je v dobách, kdy téměř z každé druhé rodiny šel jeden syn do semináře, trochu upozadili. Nyní se k tomuto konceptu vracíme. Pokud bych měl zmínit jednu změnu, která byla v chodu diecéze přelomová, pak se týká jejího hospodaření. Je to dáno především restitucemi a odpojení církví od státního rozpočtu.

„Rok po vašem nástupu do služby diecézního biskupa začal proces ekonomického osamostatňování církve od státu, což s sebou přineslo řadu úředních povinností. Už v roce 2030 přestane stát podle § 17 zákona č. 428/2012 Sb. přispívat na platy duchovních. Náhrady za majetek, který se nevrátil církvím v restitucích, budou podle § 15 zákona č. 428/2012 Sb. plynout ještě do roku 2043. Jak se diecéze na novou ekonomickou situaci připravuje?

Ano, začalo to velmi krátce po mém nástupu a celých těch patnáct let se postupně učíme, jak majetek spravovat a rozumně s ním hospodařit, aby se neznehodnotil a mohl trvale sloužit k zajišťování duchovní a pastorační péče, tedy základního poslání Církve. Je velmi



V Kocliřově



Ve Svojanově



Na Mendryce se sestrami vincentkami



V katedrále při pozdravení pokoje



V rozhovoru s redaktorkou ČRo HK Evou Zálešákovou krátce po uvedení do úřadu biskupa v Hradci Králové



Kněžské svěcení P. Michala Šramka



(S pomocným biskupem Josefem Kajnekem určovali směr diecéze)



(Při duchovní obnově fotografického spolku Člověk a víra)

náročné vybudovat nový systém hospodaření na zelené louce. Za šedesát let se všechny postupy zpřetrhaly a pokud uděláme zásadní chyby, projeví se to na mnoha dalších generacích. Snažíme se vytvořit ucelený a fungující systém, zároveň je třeba zachovat základní autonomii farností, hospodář se vždy nejlépe stará o to, na co osobně dohlédne. Nejenom biskupství, ale i jednotlivé farnosti se tedy učí hospodařit se svým, mnohdy velmi skromným majetkem. Všichni si musíme uvědomovat, že majetek není danost, ale neustále se proměňuje, ztrácí či nabývá hodnotu, když něco nabudete, musíte o něco jiného přijít. Je třeba chytře investovat a každé vlastnictví zavazuje. Tlačí nás čas, protože musíme v každém roce pokrýt větší a větší mezeru po ztenčující se státní podpoře. Jedním z největších nákladů jsou ty na lidskou práci. Zároveň chceme, aby odměna všech byla důstojná a spravedlivá, což je zejména v onom přechodném období velmi náročné. Vybudovat za patnáct let soběstačný ekonomický model je skutečně veliký úkol.

77 Vráťím se k naději jako jedné ze tří největších křesťanských ctností. Sv. Tomáš Akvinský definuje naději jako očekávání věci budoucí, dobré, nesnadno dosažitelné, ale možné. Velice se zasazujete o to, aby v diecézi žily kontemplativní betlémské mnišky. Mnozí věřící v diecézi se s nimi poprvé měli možnost seznámit ve vašem pastýřském listu k Vánocům 2019. Toho roku jste mohl

blíže poznat život a spiritualitu betlémských mnišek. Navštívil jste dvě jejich komunity v Německu a v Rakousku. Stále chováte naději, že u nás mnišská rodina Betléma, Nanebevzetí Panny Marie a sv. Bruna, najde útočiště?

Podle známého přísloví i pozemská naděje umírá poslední. Stále v sobě živím touhu, aby betlémské sestry do naší diecéze přišly, i když chápu, že takový krok je v mnoha ohledech náročný. Diecézi chybí ryze kontemplativní řád, tedy společenství, které si klade za cíl posvěcovat celé své okolí soustředěnou celodenní modlitbou. Cítím to jako velký dluh, kterých bych rád ještě během své služby splatil. Jsem s betlémskými mniškami stále v kontaktu, navštívil jsem již asi osmnáct jejich klášterů v různých zemích. Jak jsem již řekl, na podzim se vydáme se seminaristy za sestrami v Rakousku. S pomocným biskupem Prokopem a s druhým generálním vikářem Janem jsme minulý měsíc znovu navštívili jejich klášter v severním Polsku, kde působí i dvě české sestry. Bude-li to vůle Boží, jistě se to jednou podaří, i kdyby se z toho měli radovat až moji nástupci.

77 Často se říká, mnohdy zcela automaticky a bez hlubší znalosti souvislostí, že jsme ateistický stát. Je to mýtus, nebo na tom rčení přece jenom něco je?

Musíme odlišit stát a společnost. Stát je konfesně neutrální, což nám zároveň

zajišťuje svobodu vyznání. A tu naše společnost stále vnímá jako velmi důležitou hodnotu. Nemyslím si, že bych osobně znal nějakého opravdu přesvědčeného ateistu. V naší společnosti je kvůli její historické zkušenosti zakořeněná nedůvěra k náboženským institucím, samotný vznik Československa byl spojen s emancipací od Rakouska a jeho katolicismu. Je ale mylná zkratka říkat, že Češi jsou kvůli tomu ateisté. V některých jiných evropských zemích je zvykem, že v neděli jde do kostela celé město, ale pokud bychom zkoumali, kolik z těch lidí doopravdy pečuje o svůj duchovní život, nemyslím si, že by z toho Češi vyšli o mnoho hůře. I přes nepřehledné množství informací, které k dnešnímu člověku doléhají ze všech stran, lze pozorovat, že v nitru člověka stvořeného k obrazu a podobě Boží stále doutná touha po hlubším přesahu, projevuje se potřeba duchovna, vztahu s Bohem. Je to univerzální stránka lidství a nikdy v historii tomu nebylo jinak. Ze své zkušenosti mám za to, že málokdo v naší zemi je skálopevně přesvědčen, že lidskou smrtí vše končí. Je proto úkolem křesťanů, aby osobním svědectvím svého života, dobrým příkladem, pomohli všem hledajícím Boha nalézt. Aby Ho ostatním představili. A tím jim pomohli objevit hlubší a opravdový smysl života.

77 Dovolím si několik dotazů, směřujících do vašeho soukromí. Zajímá mě, jak se změnil váš život poté, co jste se vrátil do rodné diecéze. Víme o vás, že



Ⓛ Biskup Jan přidal otisk prstu v rámci daru sochy sv. Anežky papeži



Ⓛ V dětech je budoucnost diecéze a národa

jste rád sportoval. Vzpomínám, s jakým nadšením jste mně vyprávěl o potápění. V Římě jste prý i včelařil. Máte po 15 letech ve službě biskupa ještě čas na sebe, na svůj osobní život, a třeba i rozvoj?

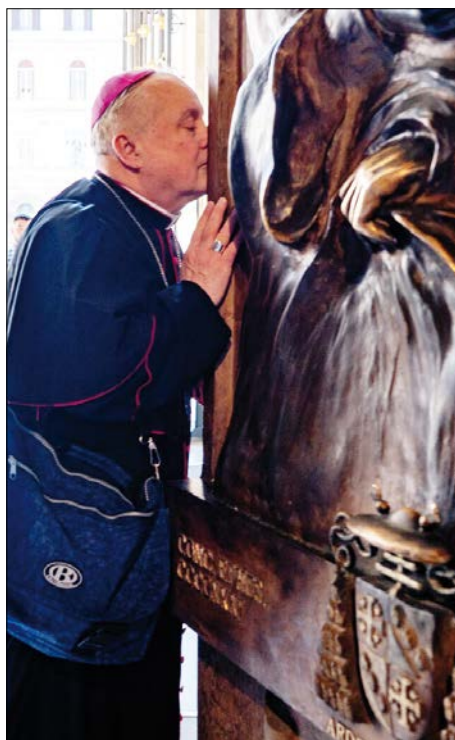
Určitý čas na odpočinek si dokážu najít, je to otázka disciplíny, kterou je třeba dodržovat, jinak se to negativně projeví na zdraví i na práci. Naštěstí mám spolehlivé spolupracovníky, za což Bohu neustále děkuji. I to, že na biskupství máme malou komunitu Sester svatého Kříže, je mi velkou oporou a Božím darem. Sportu už se věnuji jen okrajově, volného času mám méně než dřív, roků naopak více, obojí se samozřejmě odrazí na kondici. Příležitostně si vyjdu na procházku do lesa, když čas a počasí dovolí, jednou dvakrát za rok si na sjezdovkách zalyžuji. Pokaždé si říkám, že už je to naposledy, ale i letos se mi to podařilo.

Pane biskupe, co děláte, když se najde chvíle volného času? Sáhnete po knížce, pustíte si hudbu?

Moderní hudbě ani vyložené klasice příliš nehodují, vyhovuje mi spíše propojování obou přístupů, styl, který představuje například slavný tenor Andrea Bocelli, ten je úžasný, měl jsem příležitost ho osobně poznat. Z knih vyhledávám kromě duchovních témat a životopisů významných osobností víry také odpočinkové žánry. Duchovní regeneraci hledám

především v meditaci před svatostánkem ve své domácí kapli a v modlitbě Růžence. V poslední době jsem se naučil odpovídat i před obrazy slavných malířů mého rodného kraje, Vysočiny, a to zejména Jaroslava Sodomky a Karla Wagnera.

Jste katolický kněz, ale také kybernetik a právník. Rozumíte současnému světu? Co je podle vás důležité, aby lidé v současné turbulentní době nepropadli beznaději?



Ⓛ U Svaté brány ve Vatikánu v Jubilejním roce 2025

Bylo by dost pyšné říci, že rozumím světu. Zvláště dnes se svět vyvíjí tak překotně a dynamicky, že mu nelze zcela porozumět, ani kdybychom jej zkoumali od rána do večera. Jedním z rysů našeho světa je paradoxní kombinace nevidaného blahobytu a silné nespokojenosti. Ta nás strhává k nenávisti, rozepřím a válkám a vrací nás do dob, kdy se lidé měli podstatně hůře, nebo tím alespoň každým dnem hrozí.

V něčem jsou však lidé stále stejní – v trvalém pokušení vystačit si bez Boha. Těmto pokušením podlehl už Adam a Eva, v touze získat moc, bez ohledu na následky. Proto je v každé době důležité vidět a podněcovat i sebemenší dobrý skutek, nezištnou, pokornou pomoc druhému, zejména těm nejzranitelnějším a nejpotřebnějším.

Přiznávám, že jsem hrdý na práci naší charity a jejích jednotlivých poboček. I dnes, kdy jsme bohužel znovu obklopeni řinčením zbraní, nízkým populismem a lhostejností vůči potřebám druhých, stále můžeme v člověku nalézt dobro, které v drtivé většině lidí zůstává – právě proto, že jsme všichni obrazem Božím. Vezměte si třeba období pandemie covidu či ochotu pomáhat běžencům z Ukrajiny. Právě v takových chvílích i Češi ukazují, že nejsou zaměřeni proti Bohu, ale že je tomu právě naopak.



Křížová cesta „po filipínsku“

Na Velký pátek zažilo Vysoké Mýto poprvé dramaticky ztvárněný pašijový příběh. S Filipinci žijícími v diecézi ho připravil indický kněz P. Arulaj Sampath, sloužící v naší diecézi. Ke své službě řekl: „Jako misionářský kněz působící v královéhradecké diecézi jsem rád, že se s vámi všemi mohu podělit o radost, pokoj a štěstí, které mi přináší vzkříšený Pán Ježíš. P. Stanislav Tomšíček z farnosti sv. Vavřínce ve Vysokém Mýtě mě požádal, abych 7. prosince 2025 v neděli dopoledne celebroidl bohoslužbu v angličtině pro filipínské přistěhovalce. Od té doby jezdím sloužit každý první a třetí týden v měsíci do této farnosti. Během letošního postního období mě P. Stanislav požádal, abych připravil s filipínskými přáteli představení Křížové cesty na Velký pátek. Dramatické ztvárnění Křížové cesty se nám opravdu podařilo připravit a uskutečnit. Představení probíhalo dvojjazyčně, nejprve reflexe v angličtině a poté v češtině, zbytek byl v angličtině, tedy úvod, odpovědi a zpěv písní. Filipínští přátelé předvedli své vystoupení nádherně a s velkým citem. Všem přihlížejícím se představení velmi líbilo. Stalo se to totiž poprvé v historii královéhradecké diecéze. Diecézní biskup Mons. Jan Vokál, pomocný biskup Mons. Prokop Brož, generální vikář Mons. Jan Paseka a kancléř Mons. Pavel Boukal, ti všichni naše vystoupení velmi pochvalovali. Rád bych využil této příležitosti a poděkoval našemu arcibiskupovi Peterovi Machadovi za veškeré jeho vedení a povzbuzování k pobytu a mé službě v královéhradecké diecézi. V katedrále Svatého Ducha sloužím bohoslužby v angličtině pro zahraniční studenty, kteří studují na nedaleké univerzitě, a to vždy první a třetí sobotu v měsíci v 17:00. (srp)

Diecézní setkání mládeže

Hradec Králové 28. března 2026

Za účasti biskupů, generálního vikáře a dalších kněží proběhlo v sobotu 28. března Diecézní setkání mládeže. Dopoledním režirovaným programem plným scének ve Filharmonii Hradec Králové se prolínalo hledání Ježíše, které bylo zakončeno třemi osobními svědectvími o Jeho nalezení. Program ve Filharmonii doprovodila svými písněmi Vesmírná kapela VEKA.



„Mládež přijela ze všech našich 14 vikariátů. A nejen to, zúčastnili se i zástupci Arcidiecéze pražské či Diecéze brněnské. Mezi jistě zajímavé hosty, a mládeží velmi vítanými, patřil P. Josek Kvapilík z Arcidiecéze olomoucké, pomocný biskup královéhradecký Mons. Prokop Brož, dobrovolnice ze Setby či bohoslovci za královéhradeckou diecézi, kteří připravili i část odpoledního programu. Novinkou letošního diecézka se staly tzv. Naslouchající uši. Šlo o řeholnice a kněze, kteří byli dopředu osloveni a pozváni, aby se zúčastnili programu a byli během setkání k dispozici mladým lidem k rozhovorům a kněží i ke svátosti smíření,“ sdělila vedoucí Centra pro mládež Klára Petrová.





Během odpoledne se účastníci rozdělili do 14 míst s různorodým programem, který si organizovali vikariátní zástupci mladých, spolu se svými vikariátními kaplany. V kostele Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí proběhly za doprovodu scholy ze Dvora Králové chvály, a i tam měli zájemci možnost přistoupit ke zpovědi.



Diecézní setkání mládeže vyvrcholilo bohoslužbou v katedrále Svatého Ducha. Mši svatou celebroidl diecézní biskup Mons. Jan Vokál, obklopen dalšími duchovními. Hudebně bohoslužbu doprovodila schola PEHUMA z Dolní Čermné. Poděkování za organizaci dne a za přípravu programu patří Diecéznímu centru pro mládež, včetně DCŽM Vesmír.



Diecézní centrum pro mládež zve nyní všechny ministranty napříč královéhradeckou diecézí na Setkání ministrantů 23. května. A samozřejmě, všechny mladé na ostravské Celostátní setkání mládeže 11.–16. srpna.

Když se sen stane skutečností

Opojně sladká je vůně lip, které začínají rozkvétat od začátku června. A právě v tom čase otevře ve Stěžerách svou pohostinnou náruč **Hospic pro Hradecko s odlehčovací službou**. Ne náhodou lípa symbolizuje sounáležitost, klid a ochranu. Pod lípou se scházeli sousedi na návsi, z jejího měkkého dřeva vyřezávají lidoví tvůrci svaté i figurky do betlémů. Do Lipové ulice jsem se vydala s ředitelem Oblastní charity Hradec Králové **Vojtěchem Šůstkem**.

77 Kdy jste, pane řediteli, poprvé slyšel o myšlence postavit lůžkový hospic pro Hradec Králové?

Asi dva roky před tím, než jsem nastoupil do Diecézní katolické charity (DKCH). Oslovil mě tehdejší ředitel Oblastní charity (OCH) Václav Hrček s tím, zda bych pomohl s přípravou stavby lůžkového hospice. Původní myšlenka je ovšem ještě starší. Přišla s ní současná ředitelka DKCH Aneta Maclová, která – když se v OCH před 14 lety zakládala Domácí hospicová péče – zároveň pojala myšlenku vybudovat hospic pobytový v Hradci Králové.

77 Cesta byla tedy, jak patrně, dlouhá.

Byla hodně dlouhá, s určitými přestávkami, kdy se projekt na čas odmlčel. Intenzivně pracovat se na něm začalo v roce 2016. Vzpomínám si, že když jsem navázal první kontakt s Václavem Hrčkem, tak jsme pro inspiraci navštívili několik českých hospiců, abych měl představu, co přesně hospicová péče znamená. Do DKCH jsem pak v roce 2016 nastoupil s tím, že mým úkolem bude uvádět myšlenku hospice do života. Ještě téhož roku mě její tehdejší ředitel RNDr. Jiří Stejskal vzal do Wittenu a do Herne, měst v německé spolkové zemi Severní Porýní-Vestfálsko. Ukázal mně tam dva menší hospice specifické tím, že hodně připomínaly domácí prostředí. Menší tým zaměstnanců, hosté, jak se tam pacientům říká, se tam cítili jako v širší rodině.

Budovy byly, to mě hodně zaujalo, v kontaktu se zahradou. Jiří Stejskal tenkrát říkal, že pokud bychom měli vybudovat hospic v Hradci Králové, tak by si přál, aby se přiblížil tomuto německému modelu. Aby zařízení nepůsobilo příliš nemocničně, ale jako přirozené domácí prostředí. Prošel jsem řadou nemocničních zařízení, takže když jsem viděl, že se to dá dělat tímto způsobem, bylo mně to velmi sympatické.

77 Co bylo důležitější ... sehnat pozemek, tedy místo, kde bude hospic stát, nebo sehnat peníze?

Na začátku jsem ani netušil, jaké to přinese těžkosti. V první fázi jsme zadali studii, abychom věděli, jak velký pozemek budeme potřebovat. Pokud jsme měli realizovat něco podobného tomu, co jsme viděli v Německu, všechny pokoje by měly být v přízemí, ve spojení s přírodou. Z ekonomického ale i provozního hlediska bylo nutné postavit hospic minimálně s 15 lůžky. Z toho nám vyplynuly nějaké metry a pak se následně sháněl pozemek. To bylo docela těžké, protože jsme uvažovali o území města. To v té době nemělo ještě zcela dopracovaný územní plán. Lokality později určené pro sociální služby nebyly ještě schválené a stávající fond pozemků nebyl příliš velký. Spíš byl minimální. Těžko se hledalo. To, že jsme se nakonec dostali do Stěžer, byla otázka náhody. Náměstek hejtmána pro sociální oblast Ing. Vladimír Derner mi tehdy nabídl, že kraj vlastní v obci

Stěžery budovu s velkým pozemkem, ve které bývala střední odborná škola. Ta objekt opustila, pozemek nevyužívá, takže by byl k mání. Tady, kde dnes stojí hospic, byla zarostlá plocha, stavěli jsme opravdu na zelené louce. Přitom dostupnost je ideální, jsme cca 4 km od Hradce Králové, zastávka MHD je hned vedle.

77 A peníze, které jak „klasik“ říká jsou vždy na prvním místě?

V době, kdy jsme začínali projektovat, se připravoval IROP (operační program, přes který se v ČR rozděluje peníze poskytnuté z Evropského fondu pro regionální rozvoj) na roky 2021–2027. Bylo tam vyčleněno přibližně 117,7 miliard Kč. Tak jsme trochu doufali, že bychom se tam mohli vejít. Nepočítali jsme ovšem s tím, že hospic není ani ryze sociální ani ryze zdravotnické zařízení. Proto se nám nepodařilo zacílit projekt tak, abychom dostali to, co stát v rámci čerpání těchto fondů připravil. Hledali jsme proto jiné možnosti, to by bylo na dlouhé vyprávění. Ve fázi, kdy byl hospic vyprojektovaný a měli jsme stavební povolení, jsme pochopili, že peníze se budou shánět velmi obtížně. Absolvoval jsem tehdy schůzky na Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu práce a sociálních věcí. Právě tam mně doporučili, že by bylo možné udělat část lůžek tzv. odlehčovacích. Na tuto sociální službu by nám nějakou dotaci dali. S příslibem, že by část projektu bylo možné financovat z evropských peněz, jsem šel za tehdejším hejtmánem Martinem



❖ Základní kámen hospice



❖ Realizace hospice na počátku

Červíčkem. Vysvětlil jsem mu, že když nám kraj výrazně pomůže a když se k tomu přidají prostředky města, biskupství a charita něco sežene vlastní cestou od dárců a obcí, tak je reálné to spustit. Plácli jsme si tenkrát. Dotace byla – pro představu – asi třetina celkových nákladů, kraj dal druhou třetinu a o poslední se podělili město, biskupství, obce a dárce. Významnou částkou přispěla třeba společnost Alza.cz, která nám darovala téměř 7 milionů korun.

Pomohly také benefiční akce na podporu výstavby hospice. Zajímavou částku přinesla třeba kamínková aukce, která bývá součástí festivalu Regiony. Na výstavbu hospice využíváme i část prostředků z Tříkrálové sbírky nebo výtěžek z benefičního představení, které nám každoročně jezdí bez nároku na honorář odehrát pražské divadlo Studio DVA. Děláme i zajímavé koncerty, třeba loni na podzim to bylo vystoupení kapely Vesna v Petrof Gallery.

Asi bych měl připomenout, že během práce na projektu jsme prošli covidovou pandemií, začala válka na Ukrajině, ekonomika se změnila. Změnila se i konečná částka, projektově vyšla na 220 milionů korun. Stavební práce jsme podle zákona soutěžili, zhotovitelem je firma STAKO Hradec Králové, která se zavázala hospic postavit za 178 milionů korun. Stavba dvoupodlažního objektu s uzavřeným areálem začala v listopadu 2024. Dnes se s nějakými drobnými vícepracemi

pohybujeme kolem 180 milionů a se vším všudy, s projektováním a s potřebným dovybavením prostor, se blížíme k 200 milionům korun.

❗ Měli tvůrci návrhu nějakou zkušenost se zařízením podobného typu?

Autorem návrhu je Ing. arch. Jaromír Chmelík se svou projekční kanceláří, velkou zásluhu má i jeho kolega architekt Petr Večeřa. Se zařízením jako je hospic zkušenost neměli, ale myslím, že je to velmi lákalo. Když jsme soutěžili návrh, tehdy se účastnily tři architektonické kanceláře, tak Jaromír Chmelík působil dojmem, že má o tento projekt eminentní zájem. Ujišťoval mě: nebojte se, přijdu s nějakou zajímavou myšlenkou. Předobrazem našeho projektu byl malý rodinný hospic v německém Herne. Jednopodlažní objekt, ve kterém jsou hojně využívané přírodní materiály a pokoje mají své vlastní malé terasy. V duchu této inspirace bylo naší snahou zachovat lůžkovou část jako jedno podlaží, v kontaktu se zahradou. Nejsou to pochopitelně jenom pokoje, ale také provozní zázemí – sklady, šatny apod.

Když jsme hospic promýšleli, řekli jsme si, že ho vybudujeme jako komplexní zařízení, že tady bude mít zázemí nejen lůžkový hospic, ale také terénní Domácí hospicová péče, kterou provozujeme čtrnáctým rokem. K tomu budeme mít sociální poradny, vznikne tady i ambulance paliativního lékaře. Z toho vyplynulo,

že to nemůže být jednopodlažní budova, takže zadání bylo pokoje v kontaktu s přírodou a ostatní necháme na vás. Výsledkem je, že každý pokoj je otevřený francouzskými okny do zahrady a uprostřed má hospic atrium. Architekt Chmelík totiž přišel s geniálním nápadem, stavbu pojál jako elipsu. Uvnitř té elipsy vznikl prostor, kam se dá z chodby vyjet s lůžkem. Pacient může být v kontaktu s přírodou, a zároveň může z pokoje jet přímo do zahrady.

❗ Stavební firma vás „musela milovat“, když vidím, jak se každý pokoj od vstupu z chodby rozšiřuje směrem k francouzským oknům do zahrady, čemuž se muselo podřídit i vnitřní vybavení pokojů, tam nejsou pravé úhly.

Veškerý nábytek, kromě lůžek, je atypický. Pro firmu, která budovala tyto prostory včetně vybavení, to nebylo lehké zadání. Ale na druhou stranu i oni cítili, že to je velmi zajímavá stavba a tím pádem i určitá výzva. Natolik atypické budovy se zase tak často nestaví. V krásných, světlých pokojích hraje velkou roli dřevo. Je i na stropě, aby pacienti nehleděli jako na nemocničním lůžku do bílého stropu se zářivkou. To jsou detaily, které určitě budou hrát velkou roli. Chtěli jsme udělat prostředí, které bude samozřejmě sterilní, protože hospic je trochu nemocniční zařízení, taková LDN s lepší péčí, řekněme, ale zároveň jsme chtěli, aby to bylo krásně, uživatelsky příjemné. Proto jsme zvolili přírodní materiály, dřevo, cihlu.

77 Nemohu nezmínit samotný vstup do hospice. Minete recepci a před vámi se, budou-li zrovna rozevřené dveře, otevře nádherný prostor kaple. Něco unikátního, tam je ta práce se dřevem až neuvěřitelná ...

Kaple nebo taky místnost ticha, by se měla stát prostorem, kde se mohou konat nejen bohoslužby ale kde člověk může najít místo pro ztišení, modlitbu, meditaci nebo smíření. Je to koncipované tak, aby ten prostor byl jak intimním místem, tak zároveň se dal otevřít do vstupní haly, když přijde větší množství lidí. Místnosti dominuje velké okno, které se směrem nahoru rozevívá. Symbolizuje myšlenku, že když člověk tento svět opouští, tak se vztahuje k něčemu nad námi, proto ten otevřený prostor. Za oknem by měl být, až vzroste, nádherný zelený strom. Člověk bude vnímat oblohu a zeleň, mělo by to být příjemné místo soustředění. Zvažujeme ještě nějakou instalaci, ale samotné okno je tak krásné, že buď se nám podaří tam umístit něco opravdu zajímavého nebo to necháme čisté. Na zemi je přírodní kámen a zdi tvoří dřevěné vlasy, svým tvarem připomínající křídla nebo mořské vlny. Třeba ... možná jsou to ruce, otevřená náruč. Obklad obepíná prostor po obvodu do tvaru elipsy. Pro truhláře to byla velká výzva.

77 Lůžek bude v novém hospici ve Stěžerách u Hradce Králové celkem 20. Z toho 12 klasicky hospicových a 8 odlehčovacích.

V hospicových pokojích bude možnost pobytu někoho blízkého. Ve velké jídelně v sousedství vstupní haly zase společného setkávání. Samozřejmě jsme těžili i ze zkušeností historicky prvního lůžkového hospice u nás Červeném Kostelci. I jeho výstavba byla vedená myšlenkou vytvořit velmi příjemné prostředí. Klima tam je velmi příjemné dodnes. Zařízení má velmi kladné ohlasy. Dokonce je tam řada zaměstnanců, kteří byli u samého počátku, což je fenomén, protože v hospicích se personál obměňuje poměrně často. Klobouk dolů! Pokoje tam byly původně vícelůžkové, ale už se to postupně mění. My máme většinu pokojů jednolůžkových, ale máme 4 pokoje, kde je možné přidat ještě jedno lůžko. Trend v současných hospicích je, aby pacient byl pokud možno sám. Případně s příbuzným nebo s někým blízkým.

Hospicová péče, přístup k ní, se neustále rozvíjí. Stejně tak jde dopředu vývoj technologií, usnadňujících pobyt pacientů i práci personálu. Sbíráme inspiraci a zkušenosti, neustále s mnohými hospici některé věci konzultujeme, a to, co se jim osvědčilo, se tady snažíme aplikovat.

Třeba jsme nevěděli, že existuje speciální myčka na podložní mísy pro pacienty, něco jako myčka na nádobí. Budeme ji tady mít.

77 Když už jsme mluvili o personálu a o vysokých nárocích, které na něj práce v hospici klade. Doufáte, že ani vaše sestřičky nevyhoří?

Myslím, že je důležité se o personál dobře starat, pečovat o něj. Máme už vybrané zdravotní sestry i sanitáře, ale chceme se s nimi, než k nám nastoupí, setkat. Provoz zahájíme 1. června, takže máme ještě chvíli čas. Běžnou součástí sociálních služeb jsou dnes tzv. supervize (odborný dohled, podpora profesního vývoje a zdokonalování dovedností). Samozřejmě náš tým bude multidisciplinární, tzn. budeme mít mezi sebou psychologa, budou tady duchovní, kteří budou podle potřeby pacientů docházet, ostatně tak to funguje i v naší Domácí hospicové péči. Bude tady pochopitelně sociální pracovník. Plánujeme dělat různá školení a přednášky, to je důležité, protože zaměstnanci se potřebují rozvíjet.

77 Jak se podle vašeho názoru změnila hospicová péče za 30 let, která uplynula od otevření Hospice Anežky České v Červeném Kostelci? Kam jsme se dostali? Kam jsme dospěli?



(Na Vojtěchu Šustkovi leží velká odpovědnost / Zimní pohled na vstup do hospice / Jde o moderní stavbu s krásnými křivkami

Hospicové téma bylo v minulosti tabu. Setkání se smrtí bylo pro společnost nepříjemné, ale k životu neodmyslitelně patří. Přirovnávám to k okamžiku, když se narodí miminko. Staráme se o něj a pečujeme, rozplýváme se nad novým životem. A když ten samý život končí, tak to vytěšňujeme. Jsme neteční, točíme se zády, ač je to součástí života. V tom, myslím, společnost udělala krok dopředu. I díky Červenému Kostelci a dalším hospicům si lidé uvědomili, že odchod ze života může být „příjemný“. Člověk, který odchází, může být obklopený lidmi, kteří třeba nejsou přímo příbuzní, ale rozumějí jeho situaci a snaží se mu pomoci odejít důstojně. Ne někde za plentou v nemocnici nebo v samotě domova bez nikoho. V tom si myslím, že společnost pokročila.

77 Lidé se asi ještě pořád smrti bojí. Nechtějí ji pustit do svých životů, dokonce ani pomyslet na ni. Třeba je to i ostych ...

Je to strach z neznámého, který se týká všech, věřících i nevěřících. Všichni cítíme, že je to pro nás neznámá cesta, ale je důležité dojít určitého smíření. Myslím, že hospice mají velkou výhodu v tom, že mají čas a prostředky k tomu, aby mohly co nejvíc umožnit člověku se nějakým způsobem s životem aspoň trochu srovnat. Setkat se s někým blízkým, s kterým



☛ Požehnání základního kamene hospice, Vojtěch Šustek druhý zleva

jsem se třeba dlouho neviděl. Smířit se s ním, rozloučit se s ním, to společnosti dost chybělo. Hospic to umožňuje.

Možná i setkat se na konci života s Bohem. Konečně. My věřící si myslíme, že je to vrchol, ale může to být i smíření. Život je o vztazích, o tom, že jsem součástí nějaké skupiny lidí a pro obě strany – pro toho, kdo odchází, i pro ty, kdo zůstávají, je velice důležitá upřímnost. Když se dovedou krásně rozejít. To je důležité.

77 Jak velký kámen vám spadne ze srdce, až do hospice v ulici vonící příslibem budoucího medu začnou přijíždět první pacienti?

Kámen mně spadne ze srdce až uvidím, že náš hospic v Lipové ulici ve Stěžerách není jenom budova, ale že se tady dobře žije. Že tady jsou krásné vztahy. Že lidé vědí, že sem nechodí do práce, z povinnosti, ale cítí, že to prostředí, kolektiv i smysl jejich práce jsou důležité. Až to začne takhle dýchat, tak mi teprve spadne kámen ze srdce.



☛ Díky elipsovitému tvaru stavby má každý pokoj kontakt s přírodou



Celkový počet lůžek hospicové péče se v Královéhradeckém kraji zvýší na 50. Na sto tisíc obyvatel jich je podle odborníků potřeba minimálně desítky. Z čehož vyplývá, že otevření našeho hospice by mohlo aktuální vysokou poptávku v kraji, kde žije více než půl milionu lidí, z velké části uspokojit. Možná to vypovídá i o tom, že člověk se nemá bát velkých úkolů. Nemá se bát svých snů.

„Otevření Hospice pro Hradecko s odlehčovací službou je velké zadostiučinění pro ty, kteří myšlenkou jeho vybudování dlouhé roky žili,“ uzavřel naše setkání ředitel Oblastní charity Hradec Králové Vojtěch Šustek.

Intronizace královéhradeckých biskupů v době baroka a osvícenství (7)

Kapitola VII – Intronizace biskupů s barokní slavnostností

Heřman Hannibal z Blümegen byl jmenován královéhradeckým biskupem císařovnou Marií Terezií v roce 1763 a papež Klement XIII. jej potvrdil konfirmační listinou dne 9. dubna 1764. Hned dalšího měsíce, 27. května, získal Blümegen biskupské svěcení od olomouckého biskupa Maxmiliána z Hamiltonu.

Heřman Hannibal se narodil ve Vídni. Po studiích se stal olomouckým kanovníkem a též působil i jako infulovaný probošt brněnské kolegiální kapituly u sv. Petra a Pavla. Záhy po ustanovení do Hradce Králové ale onemocněl a většinu času trávil v Brně a vše řídil korespondenčně. Blümegenův episkopát byl doprovázen spory s kapitulou, městskou radou i řadou kněží.

Co se uvedení do úřadu v Hradci Králové týče, dne 14. srpna před sedmou hodinou večer přijel biskup v naprosté tajnosti z Chrastí do města se svým bratrem Kryštofem, pozdějším moravským zemským hejtmánem. Dalšího dne v devět hodin



Pluvial biskupa Blümegeny. Výšivka na hedvábí, 3. čtvrtina 18. století.

ráno vyšlo od biskupské rezidence procesí do katedrály Svatého Ducha, kde byl Blümegen intronizován. První v procesí šel starý kněz pater Felix a za ním v řadě minorité, v jejichž čele kráčel kvardián. Za nimi následovali představení klášterů a jejich řeholníci, teolog a jezuita Jan Herberstein, biskupův příbuzný, někteří členové konzistoře, děkani a vikáři v pluvialech, kanovníci a biskupští seminaristé, dva z nich, jáhni, byli oděni do dalmatik. Po nich již v pontifikálním oděvu kráčel biskup, po boku měl dva nejmladší kanovníky a kapitulního arcijáhna Janovského v pluvialu. Nad biskupem neslo baldachýn šest radních, za nimi kráčel bratr biskupa Kryštof, krajský hejtmán Vančura, broumovský opat Friederich Grundmann a dva převorí benediktinského řádu. Procesí uzavírala vrchnost, členové krajského úřadu, rektori jezuitských kolejí z diecéze a konšelé s početným následujícím zástupem. Po celou dobu vyzváněly veškeré zvony a zněly bubny a trubky.

vítěznou bránu, druhou kapitula u hlavních dveří kostela, kde se také procesí zastavilo, aby šest děkanů mohlo převzít baldachýn od radních a dovést biskupa k trůnu. Biskup se na něj posadil a kapitulní děkan pater Jan Sax k němu pronesl řeč. Poté konzistoriální sekretáři přečetli konfirmační bulu a biskup obdržel políbení ruky od kanovníků, duchovenstva, jezuitů a představených řádů. Dříve než biskup odsloužil mši, kanovník a děkan Jan Václav Bauller pronesl kázání v češtině. Mezitím na náměstí na žádost městské rady střelilo vojsko. V rochetě, plášti a červeném biretu kráčel biskup pod baldachýnem zpět do své rezidence, kam pozval na oběd kanovníky, veškeré duchovenstvo, vrchnost, zástupce krajského úřadu a přední konšely.

16. srpna se v jídelní místnosti v rezidenci na počest biskupa hrálo **jezuitské divadlo**, které připravil pater Prokop Kraus. Představení mělo velký úspěch, ale podle některých hostů bylo prý příliš krátké.

Při intronizaci Heřmana Hannibala z Blümegen je velmi dobře viditelný určitý zlom ve vztazích biskupů a městské



Dopis Marie Terezie představené kláštera voršilek v sedmihradském Hermannstadtu (Sibiu, Rumunsko), v němž císařovna sděluje své uspokojení, že mohla jmenovat Jana Ondřeje Kaisera biskupem, 15. května 1775



Pohled na Hradec v době biskupa Blümegeny (freska z kostela Panny Marie v Hradci Králové)

U vstupu na hřbitov u katedrály (ten byl záhy zrušen) vyzdvihli radní první



Podobizna biskupa Heřmana Hannibala hraběte z Blümegen



Podobizna biskupa Jana Ondřeje Kaisera

radý. Od dob, kdy čtyři radní odmítli nést baldachýn nad prvním královéhradeckým biskupem Sobkem, se přes pomalé zlepšování vztahů dospělo k tomu, že radní, dokonce v počtu šesti, baldachýn nesli, a co víc, považovali to za čest. Navíc právě na jejich žádost vojsko během mše pálilo na náměstí **salvy na počest biskupa**. Celkově se na slavnosti **podílelo velmi mnoho osob**; i délka a mohutnost procesí byla úctyhodná.

Jan Ondřej Kaiser z Kaisernu byl císařovnou Marií Terezií jmenován královéhradeckým biskupem dne 2. května 1775 a papež Pius VI. ho v úřadu potvrdil 17. července. Kaiser již měl biskupské svěcení, neboť byl od roku 1760 světícím biskupem pražským. Ačkoliv byl Kaiserův episkopát nejkratším v dějinách královéhradecké diecéze, byl naplněn péčí o ni. Biskup byl tolerantní k nekatolíkům, což už bylo jistou předzvěstí Tolerančního patentu. Ihned po svém jmenování dal také připravit rozpočet na opravu rezidence, která byla dosti zanedbaná.

Biskup Kaiser se vydal do Hradce Králové 9. října 1775. Už na tehdejších hranicích městského obvodu, u Plačic, se na jeho počest pálilo z mozdířů a vyslaní zástupci kapituly a městské rady jej zde uvítali. V jejich doprovodu se biskup vydal k městu. Vjížděl za vyzvánění všech hraddeckých zvonů. Před katedrálou už čekali kanovníci, všichni místní duchovní, radní města, měšťané a vojáci, aby přivítali svého nového pastýře. Ten vystoupil ze svého kočáru, odpověděl na pozdravy a hned se odebral do katedrály. Odtud ho pak všichni přítomní doprovodili do biskupské rezidence.

Ke slavnostní intronizaci došlo za šest dní. Datum 15. října nebylo vůbec náhodné, právě naopak. Ve zmíněný den se totiž slavily **jmeniny císařovny Marie Terezie a výročí posvěcení královéhradecké katedrály**. Biskup krácel do chrámu za zvuků trubek a bubnů. **Radní města nad ním nesli baldachýn** až ke dveřím katedrály, kde jej převzali vikáři a doprovodili biskupa dovnitř. Ten, oblečen v pontifikálním oděvu, vystoupil na kazatelnu a horlivě kázal mnohým

přítomným o pravé víře, kterou mají projevovat dobrými skutky. I v tom můžeme spatřovat ohlasy „nové zbožnosti“ josefismu, která kladla velký důraz na skutky milosrdenství a vyzdvihovala je před ostatními projevy zbožnosti. Následovalo přečtení papežské konfirmační buly. To biskup vyslechl již ze svého trůnu, poté k němu přistoupili duchovní a radní města, aby políbili jeho prsten. Biskup odsloužil mši, udělil požehnání a pod baldachýnem krácel zpět do své rezidence.

Jak je zřejmé, **averze radních** vůči úřadu biskupa **postupně mizela**. Z informací o angažovanosti radních na intronizacích v 18. století vidíme, že spor byl zcela zapomenut. Chvilu, kdy představitelé města políbili biskupovi Kaiserovi během intronizace prsten, představovala nejvyšší projev úcty.

Petr Polehla)

Zpracováno dle publikace Petr Polehla, Eva Havlíková: Intronizace královéhradeckých biskupů v 17. a 18. století, Nakladatelství Pavel Mervart 2020.



Nové kaplanky a kaplaní při slavnostním vyslovení svého závazku



Slavnost moderoval Mons. Pavel Rousek

Vyslání nemocničních kaplanek a kaplanů

Ekumenická bohoslužba v rámci tzv. vyslání nemocničních kaplanů se uskutečnila **v sobotu 11. dubna** dopoledne v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové.

Devět kaplanek a kaplanů, jmenovitě Jiří Fiala, Petr Grendel, Jana Háková, Ladislav Havelka, Michaela Janstová, Marie Kubištová, Marian Kurylo, Zuzana Petrášová a Martin Weisbauer, podepsalo slib o své službě nemocným, aby se jim, každému osobně, vzápětí dostalo slov podpory pro jejich službu od předsedajících bohoslužby Mariana Čopa, biskupa Evangelické církve augsburského vyznání v ČR a Mons. Jana Vokála, biskupa královéhradeckého.

Slavnost moderoval Mons. Pavel Rousek, koordinátor nemocniční duchovni

služby a prezident Diecézní charity Hradec Králové, z jehož úst několikrát během slavnosti zaznělo, že jde doslova o vzkříšení kaplanské služby v nemocnicích, protože od 1. 1. je v českých zákonech uveden termín nemocniční kaplan. A jak Mons. Pavel Rousek s úsměvem dodal, říká se o nemocničních kaplanech, že to jsou jediní lidé, kteří v nemocnicích nespěchají.

Mezi přítomnými hosty v presbytáři nechyběli hlavní kaplan vězeňské služby Pavel Zvolánek, farář Českobratrské církve evangelické v Litomyšli Lukáš

Klíma, předseda Asociace nemocničních kaplanů Matěj Hájek, generální vikář Mons. Jan Paseka, pomocný biskup královéhradecký Mons. Prokop Brož, kancléř Mons. Pavel Boukal či jáhen Michal Hrnčiarik z Katolické asociace nemocničních kaplanů.

„Zásadním postojem této vaší služby lásky je postoj ponížené služby. To právě tehdy Petr a možná i ostatní uředníci nechápali. Vnímali Ježíšův úkon mytí nohou jen jako úkon, který byl spojený se společenskou konvencí - patří se to tak. Ale nepatří se to učiteli. Nepatří se to našemu





Společná fotografie nemůže chybět

Mistrovi. Ježíš nám tady ukazuje, že je třeba se snížit, ponížít k tomu, kdo naši službu potřebuje. A třeba si být i vědomi svého postavení. Ale službu vykonat, protože nemocný člověk na ni čeká. Možná ani nečeká, ale potřebuje ji. Vaše služba je naplňováním tohoto příkladu. Můžete se setkat s nepochopením různým způsobem. I pro vás je důležitá otázka, co je základním zásadním východiskem vaší služby. Odpovědi budete nalézat v rozhovorech s těmi, kteří budou na svých lůžkách, v nemocnicích. Vaše služba bude a je často propojena i s praktickou pomocí. Nic jiného vám nemohu říci, jen to, abyste svou inspiraci a pomoc ve chvílích, kdy budete sami potřebovat povzbudit, hledali a nalézali u Pána Ježíše,“ řekl ve své promluvě k novým nemocničním kaplanům Marian Čop.

V současné době působí v ČR dvě asociace nemocničních kaplanů. Jedna je katolická, druhá sdružuje kaplany ostatních náboženských denominací. Jak v sobotu sdělil Mons. Pavel Rousek, vážně se uvažuje o jejich sloučení.

Matěj Hájek, předseda Asociace nemocničních kaplanů, povzbudil kaplanky a kaplany do jejich služby těmito slovy: „Máme vzácnou příležitost být lidem nablízku právě v jejich náročných situacích. A každá ta situace je jedinečná. Vždy jsme vlastně vyzváni, abychom v té chvíli hledali Boží vedení a abychom moudře hledali, jak v té, které situaci být danému člověku užitečně nablízku. A to je vždycky nové, vždycky jedinečné. Přeji vám nově vyslaným kaplanům a také každému

z nás, abychom v takových životních situacích, které po nás žádají určitou kreativitu a určitou dobře míněnou improvizaci, abyste byli otevření, abyste nacházeli v tu chvíli Boží moudrost, jak do takových situací vstupovat. Přeji vám, abyste potkávali Pána Ježíše ve tvářích a v přítomnosti těch, se kterými se budete setkávat dál ve vaší službě.“

Sobotní slavnosti se zúčastnili i zástupci vojenských a vězeňských kaplanů. Pavel Zvolánek, hlavní kaplan pro vězeňskou službu, se ohlédl na uplynulým velikonočním triduem a podělil se o zkušenost, kdy v přímém přenosu České televize z valdické věznice, s dalšími kaplany umyli nohy čtyřem odsouzeným. Jak se svěřil, měli obavy, jak společnost, včetně dozorců a zaměstnanců věznice, přijme tento úkon vůči nejtěžším zločincům.

„Byli jsme nakonec překvapeni, že to pro mnohé byl nejsilnější okamžik. Prostě jsme mlčeli, hrála pouze hudba. V duchu jsme se při mytí jejich nohou modlili a prosili jsme za ty, kteří byli před námi. A tak bych vám nemocniční kaplani chtěl také popřát Boží požehnání ve vaší službě, abyste byli těmi, kteří se sklánějí u vašich nemocných, u těch, které doprovázíte,“ popřál Pavel Zvolánek.

V odpoledním programovém bloku měli všichni možnost se mimo jiné zúčastnit přednášky doc. ThLic. Davida Boumy, Th.D. na téma Být církví tam, kde slova nestačí.

Pavel J. Sršeň

(Knižní tipy

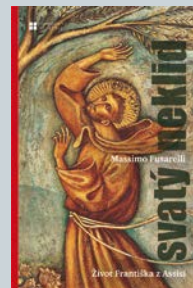
Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednávky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Massimo Fusarelli

Svatý neklid

Život Františka z Assisi



Zbrusu nový životopis sv. Františka z Assisi († 1226) vypráví současný generální ministr Řádu menších bratří. Na světcově příběhu plném neklidného hledání vidíme sílu evangelia, které – pokud ho někdo vezme vážně – má moc prokvasit lidské životy, a skrze ně pak ovlivnit dějiny církve i celé společnosti. Brož., 240 s., 299 Kč

Sophie de Mullenheim

Misál pro děti



Knihu ocení školáci, kteří už umí číst a vyrostli z obrázkových misálků. Mnohdy se totiž při mši hrozně nudí, protože moc nechápou, co se při ní děje a proč. Misál nabízí celý průběh mše svaté, co říká kněz i co odpovídají věřící, a k tomu stručné vysvětlení gest, symbolů a slov. Záhadami nás provádějí komiksové postavičky Tomáš a Sofie: vysvětlí dětem i takové věci, které nevědí ani jejich rodiče! Brož., 64 s., 169 Kč

Tajemství heřmanického kostela v galerii Dotek starých časů

Atmosféra starých příběhů a sakrální architektury ožila při dalším tematickém večeru v galerii Dotek starých časů v Hradci Králové. Setkání tentokrát neslo název Tajemství heřmanického kostela a bylo věnováno poutnímu chrámu svaté Máří Magdalény v Heřmanicích u Jaroměře – místu, které po staletí spojuje historii, lidovou zbožnost i architektonickou krásu. Hostem večera byl varhaník a průvodce památkami Jan Kočí, který návštěvníky provedl nejen historií kostela, ale také jeho duchovním významem pro celý region. Kostely jsou kronikou krajiny a každá jejich přestavba, oltář či zvon vypovídají o generacích lidí, kteří zde žili, modlili se a hledali naději. Součástí programu byla také premiéra dokumentu, který natočil majitel galerie Michal Klokočník. Film přibližuje samotný kostel, historické proměny a příběhy spojené s poutní tradicí. Diváci tak mohli prostřednictvím obrazu i komentáře nahlédnout do míst, která běžný návštěvník často míjí bez povšimnutí.

Poutní místo s dlouhou historií

Kořeny heřmanického kostela sahají hluboko do středověku. První písemná zmínka o zdejší farnosti pochází ze 14. století a kostel je doložen roku 1358. Původní gotická stavba však postupně přestala vyhovovat rostoucím potřebám farnosti, a proto byl na jejím místě v letech 1720–1721 vybudován nový barokní chrám zasvěcený svaté Máří Magdaléně.

Významným momentem v jeho historii se stal rok 1766, kdy byla do kostela umístěna kopie milostného obrazu Panny Marie z rakouského poutního místa Mariazell. Právě tehdy začali do Heřmanic přicházet poutníci z širšího okolí a kostel se postupně stal regionálním poutním centrem.

Zajímavostí chrámu je také skleněný Boží hrob, který patří k neobvyklým liturgickým artefaktům regionu. Tento typ výzdoby, využívající skleněné prvky a světlo svíček, vytvářel během velikonočních obřadů působivou symboliku Kristova hrobu a patřil k oblíbeným projevům barokní zbožnosti.

S historií kostela je spojena také šlechtická rodina Valdštejnů, která měla v regionu významné postavení. V interiéru chrámu se nacházejí náhrobky rodičů slavného vojevůdce Albrechta z Valdštejna – jeho otce Viléma z Valdštejna a matky Markéty rozené Smiřické. Tyto náhrobní památky připomínají významné rodové vazby a zároveň dokládají, jak hluboko sahají historické souvislosti tohoto místa. Pro návštěvníky kostela představují nejen cenný umělecký prvek, ale i tichou připomínku jedné z nejvýraznějších osobností českých dějin třicetileté války.

Dnešní podoba chrámu je výsledkem pozdějších úprav. Po požáru v roce 1882 byl kostel obnoven a jeho věž získala podobu, kterou známe dnes. Interiér dodnes ukrývá řadu cenných prvků – například křtitelnici z počátku 18. století, barokní oltáře

či historické varhany z 19. století, jejichž zvuk dodnes doprovází bohoslužby i slavnostní chvíle místní farnosti.

Galerie jako místo setkávání s historií

Tematické večery v galerii Dotek starých časů (vstup naproti recepci Biskupství královéhradeckého) jsou dlouhodobým projektem, který propojuje historii, kulturu a osobní svědectví lidí, kteří se památkám věnují. Návštěvníci zde mají možnost setkat se s historiky, průvodci, restaurátory nebo hudebníky a prostřednictvím jejich vyprávění objevovat známá i méně známá místa.

Zvláštní pozornost galerie věnuje také mimořádným sakrálním památkám. Jedním z předchozích setkání byl například večer věnovaný kostelu svatého Mikuláše v Jaroměři. Ten je známý svou unikátní kryptou, kde se dochovalo 58 přirozeně mumifikovaných těl jaroměřských měšťanů z 18. století – jedinečný doklad funerální kultury své doby.

Podobná setkání připomínají, že historické kostely nejsou pouze památkami minulosti. Jsou zároveň místy paměti, modlitby i lidských příběhů. A právě tyto příběhy se galerie Dotek starých časů snaží znovu vyprávět – tak, aby nezmizely v zapomnění a mohly inspirovat i dnešní generaci návštěvníků.

Pavel J. Sršeň



Katechetické a pedagogické centrum

Výchova k odpovědnosti za stvoření v duchu sv. Františka

Materiál inspirovaný encyklikou *Laudato si'* s názvem *Laudato si' – O péči o společný domov* vznikl na Katechetickém a pedagogickém centru již před několika lety. V souvislosti s tím, že papež Lev vyhlásil letošní rok Rokem sv. Františka, a vzhledem k současné situaci ve světě však znovu nabývá na aktuálnosti. Proto jej znovu nabízíme jako inspiraci pro práci s dětmi v katechezích, při výuce náboženství i v rodinném prostředí, kde může pomoci znovu otevírat téma péče o společný domov v aktuálních souvislostech dnešní doby.

Inspirace pro práci s dětmi

Děti a mladí lidé dnes vyrůstají ve světě, kde témata jako klimatická změna, udržitelnost nebo odpovědnost za planetu nejsou jen okrajová, ale stávají se velmi osobními. Mnozí z nich prožívají obavy o budoucnost, hledají smysl vlastního jednání a ptají se, zda jejich malé kroky mohou něco změnit. Ekologie se pro ně stává nejen vědeckým tématem, ale i otázkou hodnot, vztahů a naděje. O to důležitější je, aby i v křesťanském prostředí zaznělo, že péče o svět patří k víře. Právě nabízený materiál může ukazovat, že vztah k přírodě úzce souvisí se vztahem k Bohu, k druhým i k sobě samým.

Materiál propojuje duchovní rozměr s praktickými aktivitami. Vychází z klíčové otázky: „*Jaký svět chceme zanechat těm, kteří přijdou po nás?*“ Děti nejsou jen pasivními posluchači, ale aktivními účastníky – skrze diskuze, tvoření i osobní zamyšlení objevují hodnotu stvoření a vlastní odpovědnost za něj.

Jednotlivé kapitoly se věnují tématům, která jsou dnes více než aktuální: klimatické změny, ztráta biodiverzity, voda, chudoba či vztah člověka k přírodě. Metodika však nezůstává jen



ⓘ Materiál Katechetického a pedagogického centra inspirovaný encyklikou *Laudato si'*

u problémů – ukazuje také cestu k proměně. Vede děti k jednoduchým krokům, jako je vděčnost, strýdmnost nebo schopnost žasnout nad krásou světa.

Speciální inspirací v tomto materiálu je právě sv. František, který dokázal vnímat každé stvoření jako bratra či sestru. Jeho pohled pomáhá dětem objevovat vztah k přírodě ne jako povinnost, ale jako radostné setkání. Skrze tvořivé aktivity – například vlastní „chvály stvoření“ nebo pozorování přírody – se učí vidět svět novými očima.

Děti jsou totiž schopné vnímat svět s otevřeností, kterou my dospělí často ztrácíme. Stačí jim dát prostor, nechat je žasnout, ptát se a tvořit. Tato metodika vybízí k proměně myšlení i srdce. V duchu odkazu sv. Františka vede děti k tomu, aby se staly citlivými a vnímavými strážci světa, který jim byl svěřen.

Markéta Rumpíková)

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Samuel Prívára

Naslouchání na okraji

Duchovní doprovázení
v odpolední křesťanství



Kniha jezuitského duchovního průvodce a teologa zkoumá, jak může duchovní doprovázení přispět k synodální proměně církve a tím k její větší otevřenosti nové generaci hledajících. Jedná se jak o teologickou reflexi, tak o praktickou výzvu k novému pojetí poslání církve v dialogu se současnou kulturou. Brož., 264 s., 389 Kč

Johana Růžková

Hrdinou svého života jsi ty

Terapeutická síla příběhů



Kniha se věnuje dospívajícím, kteří zažívají duševní nepohodu nebo problémy v psychosociální oblasti. Na příbězích současné fantasy jako jsou Hunger Games, Divergence, Zaklínač či Jeho temné esence, pomáhá dospívajícím porozumět jejich problémům, objevit vlastní vnitřní sílu a nabízí podporu, ale také orientaci ve zdrojích dostupné pomoci. Brož., 128 s., 299 Kč

Diecézní centrum pro seniory**Se světlem severu v duši vstříc jubilejnímu 20. diecéznímu setkání seniorů**

„Když s námi letadlo dosedlo na ranvej, zdálo se, že vítr a sníh s sebou nesou ozvěny dávných islandských ság. Krajina, která nás vítala, sice nebyla pro bílou tmou vidět, ale zakusili jsme hned na počátku, že se země i nebe chovají jinak, než jsme zvyklí,“ vzpomínala Jana Cipínová na nedávný poutní zájezd na Island a do Grónska.

Druhý den jsme vyrazili po proslulém Zlatém okruhu. Národní park Pingvellir je místo, kde se setkává Eurasie a Severní Amerika. Magický je Althing, jeden z nejstarších parlamentů na světě. Pak Gullfoss – Zlatý vodopád. Mrazivý vítr štípal do tváří a „zalézalo“ nám pěkně za nehty. O několik kilometrů dál Geysir – oblast, která doslova dýchá horkem. Gejzír Strokkur vystřeloval proud vařící vody do výšky až třiceti metrů. Benefitem byla



návštěva kostela ve Skálholti, který je doložený už v roce 1056. Nakonec jsme relaxovali v Modré laguně, která se objevuje snad ve všech turistických prospektech. Pára se zvedá nad hladinou jako závoj a černé lávové pole okolo působí, jako by někdo vymazal veškerý čas. Voda měla 38 °C a okolní vzduch -8 °C.

Následující den nás čekal přelet do Grónska. Je to zvláštní pocit – vylétnete z ostrova ohně a během dvou hodin přistanete v krajině, kde hlavní roli hraje led, sníh a ticho. Hlavní město Nuuk, přestože má jen asi dvacet tisíc obyvatel, působí jako překvapivě živá metropole. Navštívili jsme Národní muzeum s mrazivě krásnými artefakty a někteří i Umělecké muzeum. Město kombinuje drsnost a kulturu, moderní architekturu a kostely. My jsme využili každodenní mše svaté v římsko-katolickém kostele. Na program byla rovněž duchovní obnova s Mons. Jánem Majerníkem.

„Viděli jsme opravdové perly drsné, avšak krásné přírody Arktidy, spatřili několikrát úchvatnou polární záři, prožili povzbuzující duchovní obnovu s otcem Majerníkem, a nadto měli skvělé

společenství. Opravdu je za co děkovat. Především Bohu za všechny dary, které nám stále připravuje. Pokud někdo touží poznat a prožít Grónsko a Island, pro velký zájem máme v nabídce i listopadový termín,“ uzavřela putování na Island a do Grónska Veronika Čepelková.

Tolik vzpomínka, a teď k tomu, co nás v programu DCS v nejbližší době čeká. Začátkem května to bude Pouť za nemocné, tentokrát v Libici nad Cidlinou, rodišti sv. Vojtěcha. Druhého pražského biskupa dnes právem označujeme za prvního Evropana.

Jubilejní 20. bude letošní diecézní setkání seniorů. Uskuteční se v pátek 18. 6. 2026. Program začne v kostele Nanebevzetí Panny Marie, a to modlitbou tancem. Slavnostní bohoslužbu bude od desáté hodiny celebrat Mons. Jan Vokál, královéhradecký biskup. Mše se tradičně zúčastní děti z královéhradecké církevní základní školy.

Dopolední program bude pokračovat ve velkém sále Nového Adalbertina besedou se sportovním komentátorem Robertem Zárubou. Kdo by neznal jeho

(Pozvánka**Diecézní centrum pro seniory zve**

- 6. 5. Pouť za nemocné, Libice
- 18. 6. Jubilejní 20. diecézní setkání seniorů v Hradci Králové s bohatým programem
- 29. 8.–3. 9. Pohodový zájezd do rakouského Tyrolska
- 10. 9.–18. 9. Oblíbený zájezd do Medjugorje s pobytem u moře v Chorvatsku

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory,
Velké nám. 32, 500 03 Hradec
Králové, telefony: 737 215 328,
734 435 360, 495 063 661
e-mail: dcs@bihk.cz
cepelkova@bihk.cz
(koordinátorka)
web: www.simeon.cz

asi nejslavnější hlášku „*Přepište dějiny, Česká republika vyhrála zimní olympijské hry v ledním hokeji!*“ po finále hokejového turnaje v Naganu. Beseda s ním začne v 11:15.

Polední přestávka bude patřit občerstvení, sdílení, informacím z Diecézního centra pro seniory. Odpolední beseda s herečkou Jaroslavou Kretschmerovou začne ve 13:30. Dlouholetá členka

divadla Studio Ypsilon si rozumí i s filmovou kamerou. Její Dorota Máchalová v pohádce S čerty nejsou žerty, nebo sekretářka JZD zvaná Evík v letní trilogii Zdeňka Trošky jsou u diváků oblíbené stejně jako jejich představitelka.

Od třetí hodiny odpolední se účastníci letošního 20. diecézního setkání seniorů mohou těšit na koncert zpěvačky Petry Janů.

Svoji účast na jubilejním setkání potvrďte buď pomocí on-line přihlášky na www.simeon.cz/prihlaska, případně na e-mail: cepelkova@bihk.cz (koordinátorka), na tel. 495 063 661 případně na kontaktech uvedených níže v rámečku Pozvánka. **Uzávěrka přihlášek je 16. 6. 2026.** Jste srdečně zváni, těšíme se na vás!

ZA DCS Eva Zálešáková)

Diecézní centrum pro mládež

Vikariát Jičín

Náš vikariát se skládá hlavně z farností Jičín, Nová Paka, Lázně Bělohrad, Hořice a odtud jsme i my zástupci za tento vikariát Jan Janoušek, Žofie Nováková a Martin Bičíště.

Honza je koordinátorem zástupců ve vikariátu. Byť je to Pražák, tak posledních 18 let se aktivně zapojuje do života jičínské farnosti. Profesně je to projektant dopravních staveb, zejména železnice.

Žofka pochází z Nové Paky, studuje Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni. Její zálibami jsou kreativní aktivity, pěstování květin, poslouchání vážné hudby a pěší turistika.

Martin pochází z Lázní Bělohradu, studuje 3. lékařskou fakultu v Praze a k jeho zájmům patří mimo jiné hra na housle, kalistenika a čtení.

Koncepce vedení mládeže v našem vikariátu spočívá ve využívání co nejvíce externích akcí, ať už jsou to akce od DCM nebo akce pořádané řády a kongregacemi (Jezuité, Školské sestry, Salesiáni atd). Sami ale pořádáme pravidelně cca 4 akce během roku a to v každé z našich hlavních farností. Začíná to poprázdňinovým setkáním v Nové Pace, následovaným nějakou akcí v Jičíně, kde pořádáme, co se zrovna naskytne, např. florbalový turnaj. Poté je velkou akcí diecézko, které jsme prožili intenzivněji díky společnému večeru den před akcí, který byl v Hořicích. A sled

našich vikariátních akcí zakončujeme předprázdninovým setkáním v Lázních Bělohrad. Akce probíhají v uvolněném duchu, seznamujeme se, hrajeme hry, diskutujeme na různá témata a často naše setkání příjemně mše, kterou hudebně doprovázíme.

Náš jičínský vikariát se od ostatních trochu liší, protože nemáme kaplana pro mládež – určeného kněze, který by se věnoval křesťanské mládeži. Proto se musíme zařídit trochu jinak, než v ostatních vikariátech. Zaměřili jsme se zejména na četbu Písma svatého. Důvod je velice prostý – je to nejjednodušší způsob, jak k nám Bůh promlouvá. Nemusíme studovat teologii, stačí otevřít a číst. Písmo svaté s námi může být všude – doma, na cestách, ve škole. Na všech vikariátních setkáních proto společně čteme Biblii a snažíme se nalézt to správné slovo pro nás. V tom nám výrazně pomáhá synoda

resp. způsob společné debaty a diskuze. A v neposlední řadě nám velice pomáhá Duch Svatý, kterého vždy zveme, aby byl uprostřed nás a my zakoušeli jeho přítomnost. Bez něho by to prostě nešlo tak dobře. Nabízíme modlitbu, četbu Písma svatého, debatu o víře a o Bohu. Který zájmový kroužek to nabízí?

Naším plánem do budoucna je stále se ve vikariátu setkávat, udržovat tento standard a hlavně povzbuzovat naše mladé v navštěvování křesťanských akcí. Tím máme na mysli také jednotu církve, tedy nechceme se uzavírat, ale chceme šířit živou víru.

Na závěr bych všechny čtenáře požádal o přimluvnou modlitbu za mládež, protože bez modlitby a vanutí Ducha Svatého by naše dílo nebylo úspěšné.

Honza, Žofka a Martin)



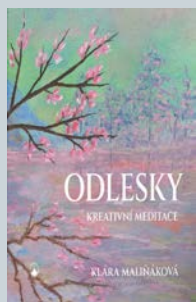
(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Klára Maliňáková

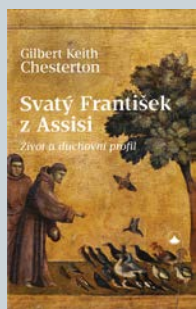
Odlesky – Kreativní meditace



Pro autorku jsou tyto koncentrované texty, doprovázené vlastními ilustracemi, cestou, jak zůstat v kontaktu se vzácnými momenty Boží blízkosti. Pro čtenáře i čtenářky se mohou stát výzvou k hledání nejhlubšího pramene životní radosti. Nechme se pozvat a v tichu naslouchejme slovům – i Slovu. *Váz., 88 s., 199 Kč*

Gilbert Keith Chesterton

Svatý František z Assisi



František z Assisi je člověkem ohromných paradoxů. Muž, který miluje ženy, ale zasvětil se řeholní čistotě. Člověk obdivující krásy přírody, ale žijící v největší možné chudobě. Muž, který obrací na hlavu společenské konvence. Pestrý svět vrcholného středověku si podle Chestertona potrpěl na větší okázalost, než si umíme představit. *Brož., 128 s., 199 Kč*

Diecézní centrum pro rodinu

„Marie přivádějící k Ježíši“

V minulém díle (Adalbert 4/2026) s názvem Marie se nám o. Elias Vella (z knihy *Exorcista Elias Vella: Ďábel se nás bojí*) ve svém rozhovoru snaží otevřít své vlastní zkušenosti s Matkou Boží, Pannou Marií. Tento rozhovor pokračuje i v dnešním příspěvku, ve kterém o. Vella mmj. osvětluje, jakým je Panna Maria darem od Boha pro každého z nás. Občas se možná jako „katolíci“ setkáváme s názorem jiných věřících, jestli to s úctou k Panně Marii nepřeháníme? Argumentem bývá, že tím „zastíňujeme“ Pána Ježíše a vrháme pozornost na tu, která „Spasitelem“ není. Osobně se s tím celkem často setkávám. Určitě je dobré na toto téma hovořit. Pro „katolíky“ zcela jistě není Panna Maria „Spasitel“, ani někdo, kdo by mohl Boha zastínit. Je naopak „pouze“ tou, která vrhá na Krista veškeré světlo, a to dokonale, celým svým životem a bytím. K tomu byla Bohem předem vybrána a patří to k těm největším zázrakům, o kterých si může tento svět „povídat“. I my jsme svědky tajemství a zázraku, který nelze intelektuálně, ani jiným způsobem úplně proniknout, natož vyčerpat. Jisté ale je, že lze toto tajemství a zázrak zakoušet v našem osobním životě. Panna Maria je srozumitelná dětem, kterým se zjevila, aby je – i nás, k Ježíši blíže přivedla. Neříká nic zásadně nového, spíše připomíná, jako Matka, Ježíšova slova. Upomíná nás k dobrému, varuje před zlým, chrání nás, přimlouvá se za nás a přivádí nás do nebe. Vrhá světlo na Evangelium. Nepoutá pozornost na sebe samu, ale na Toho, který Spasil tento svět. Je v roli, která nenáleží nikomu jinému – pouze jí.

S úctou k Panně Marii, Matce Boží, to ve skutečnosti přehnat ani nemůžeme, jelikož v této úctě projevujeme úctu přímo Ježíši, sjednocenému Srdci Matky a Syna – srdcím navždy spojených v Lásce. Ježíš není bez Marie a Marie není bez Ježíše... To je třeba mít pokaždé na mysli, když budeme uvažovat o těchto tajemstvích. Ale nezapomínejme, že

zde se dotýkáme zmiňované nevyčerpatelnosti a neproniknutelnosti. Je jistě lepší přímo žít a zakoušet osobní vztah, blízkost Panny Marie. I my můžeme být v tomto smyslu prostí a „chudí v duchu“ (srov. Matouš 5,3), podobně jako děti, kterým se Panna Maria na připomenutí a pomoc lidstvu zjevila. Souhlasím s o. Vellou, že křesťan nemůže existovat bez Matky, bez Marie...

„ Jak důležité je mít vztah s Marií, Matkou Boží?

Křesťan nemůže existovat bez Matky, bez Marie. Když přišel Ježíš na svět, zjevil nám, že máme na nebi Otce – to pro nás bylo velké odhalení. Ale nemůžeme existovat bez vztahu k Marii, protože ona je Matkou, která nás přivádí k Otci.

Je pro nás velice důležitá, protože je darem od Ježíše. Když Ježíš umíral na kříži, obrátil se na apoštola Jana a daroval mu Marii – Jan v té chvíli reprezentoval celou Církev. Když dostaneme dar, je velmi neslušné ho nepřijmout, neocenit ho. Ježíš je proto rád, když tento jeho dar „otevřeme“.

Někteří nám mohou vyčítat, že Marii příliš milujeme, ale nebezpečí spočívá jen v tom, pokud ji budeme milovat víc než Ježíše.

„ Jaké místo má tedy Matka Boží v našem životě?

Marie nemá Ježíše nahradit, ale má nás k němu přivádět. Na mnohých ikonách a obrazech vidíme Marii buď s malým miminkem Ježíškem v rukou, nebo jak má v klíně mrtvé tělo svého syna – výjev Sedmiboletné. V obou případech nám dává Ježíše.

S malým miminkem na rukou nám říká: „Počala jsem toto dítě, nosila jsem Ježíše vsrdci a porodila jsem ho pro tebe. Je Tvůj!“

„ Co říká s mrtvým synem v klíně?

„Podívej se, žádná matka za normálních okolností nemá na klíně mrtvého syna. Já však ano, abych ti ho mohla ‚darovat‘. Všechna zranění, všechny bolesti a všechny těžkosti mu můžeš dát a on je uzdraví!“

Vztahu s ní se nemusíme bát. Naopak, ona může být tou, která nám na životní cestě pomáhá. Protože můžeme být při následování Ježíše osamocení, frustrováni, něco nás může odrazovat. A ona nás povzbuzuje, dává nám sílu. Když leží v nemocnici dítě, stačí, aby maminka seděla u jeho postele, nemusí vůbec nic říkat. Její přítomnost léčí a dokáže hodně.

77 Jaká má být zdravá úcta k Matce Boží?

Je potřeba rozlišovat mezi oddaností Matce Boží a živou zkušeností s Marií v našem životě. Mnozí ve vaší zemi jsou Marii velice oddaní, a to je krásné. Vidíme tisíce poutníků, jak kráčí do Lurd, Fatimy, Medžugorje, a to je nádherný obraz. Ale když zůstaneme jen u toho, pak to nestačí.

77 Co tím myslíte?

Být oddaný Marii znamená, že jsme do ní zamilovaní a přitahuje nás. Skutečná zkušenost s ní přichází až tehdy, kdy ji posloucháme tak, jak to dělali sluhové na svatbě v Káně. Tehdy jim řekla: „Udělejte všechno, co vám řekne můj syn!“ To je skutečná zkušenost, když ji zakoušíme ve svém reálném životě a cítím její přítomnost.

77 Můžete to vysvětlit konkrétněji?

Například jsme naučení se modlit k Marii. Přemýšlel jste už nad tím, že byste se modlil s Marií?

77 Jak tomu mám rozumět?

Když adoruji před Eucharistií a Ježíšem, vždy si uvědomuji, že je tam Marie se mnou, stejně jako já klečím na kolenou a modlím se. Ježíš je tam přítomný, dívá se na mě a Marii, jak ho společně uctíváme. To je jedna z nejúžasnějších zkušeností, které v životě mám.

Nebo se v nějaké věci potřebuji rozhodnout, jestli mám něco udělat, nebo ne. Marie je žena a jako žena má přirozený dar intuice. Když tento její dar přenesu do duchovní roviny, stane se rozlišováním. Když jsem zmatený, nerozhodný nebo na křižovatce v životě, může mi pomoci rozlišit, co je Boží vůle.

Kráčejme za Marií, avšak nejen z oddanosti, jako když jí přinášíme květiny a zapalujeme svíčky. Netvrdím, že tato gesta jsou špatná, jsou projevem úcty, ale nestačí. Je krásné, když manžel přinese manželce květiny, ale je to málo. Marie má radost, když jí prokazujeme oddanost, ale nejdůležitější je zažívat s ní zkušenosti v našem každodenním životě.

77 Při seminářích používáte termín „Panna Maria, rozvazovačka uzlů“. Jaká je to úloha Matky Boží?

Tento projev úcty se zrodil v Německu. Co jsou uzly, o kterých mluvíme? V životě jich můžeme mít hodně. Může například jít o uzel hříchu, kterého se nedokážeme zbavit: jsem alkoholik, jsem závislý na počítači, propadl jsem pornografii, nedokážu přestat trávit čas hrami na počítači. Je to uzel v mém srdci, který mě obírá o svobodu. Potom se mohou vyskytovat psychologické uzly: strach, hněv, pocit viny, úzkost, samota a různé tlaky. I ty mě obírají o svobodu.

77 Jaké další uzly můžeme nést?

Existují fyzické uzly. Například tvrdím, že mě bolí hlava, proto se nemohu modlit. Nebo jsem nemocný a nedokážu se soustředit. Tyto uzly ovlivňují duchovní život. Známe také uzly, které pocházejí od Zlého. Snaží se ovládnout naši mysl a naše srdce. Například když někomu nedokážeme odpustit nebo jsem našťvaný na Boha. Marie je ta, která mi pomůže tyto uzly rozvázat a překonat vzniklé těžkosti...

Krásný a požehnaný vztah s naší „Maminkou“ Pannou Marií a vše dobré Vám za naše Centrum pro rodinu přeje a ze srdce žehná,

Andy Loos, jáhen)

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Alexandra Reinwarth

Máš nárok na život

Žij, jako by ti zbýval jen rok



Autorka se rozhodla takto jeden rok opravdu žít. Výsledek byl překvapivý. Najednou začaly být některé věci zcela zbytečné – nekonečné pracovní povinnosti, konflikty, očekávání druhých. A jiné věci se naopak ukázaly jako mnohem důležitější, než si kdy myslela. Jak může jednoduchý myšlenkový experiment radikálně změnit náš pohled na práci, vztahy, přátelství i každodenní rozhodování. Brož., 240 s., 399 Kč

Stanley Tucci

Taste: Chuť mého života



Herec Stanley Tucci napsal memoáry, které jsou stejně vtipné, elegantní a podmanivé jako on sám. S typickým humorem a nadhledem vypráví o rodině, vaření, filmech i chvílích, kdy jídlo nebylo jen potěšením, ale i způsobem, jak si udržet blízkost, paměť a chuť do života. Váz., 312 s., 449 Kč

Centrum pro liturgickou hudbu**Hudební život v našich farnostech**

Tentokrát a také v příštích vydáních Adalbertu budou postupně představeny jednotlivé farnosti královéhradecké diecéze, aby přiblížily, jak v nich žije liturgická hudba – kdo ji vytváří, jakou má tradici i současnou podobu.

**Farnost
Červený Kostelec**

Farnost v Červeném Kostelci je živým společenstvím, ve kterém má hudba své pevné místo. Varhany zde doprovázejí liturgii téměř denně, protože se v kostele každý den slouží alespoň jedna mše svatá a pravidelně se konají také chvály, růžencové a májové pobožnosti, křížové cesty a občas varhanní koncerty. Hudba tak přirozeně prostupuje rytmem celého farního života.

**Varhany
a varhaníci**

K dispozici máme třímanuálové pneumatické kuželkové varhany. Původní nástroj postavil v roce 1856 Amand Hanisch, ale dochovaly se z něho pouze skříně. První přestavbu provedla firma Organa v roce 1952, další pak v roce 1990. Rekonstrukci Mixtury, Cimbálu a přeintonování celého nástroje provedl v roce 2002 Josef Matyska. V současné době se o perfektní chod varhan stará Tomáš Hájek.

U varhan v Červeném Kostelci se střídá několik varhaníků, kterým je třeba velmi poděkovat. V současnosti rozeznávají varhany pravidelně tři varhaníci: Antonín Nývlt, Zdislava Tučková a Jan Staněk. Je tu i mladá generace: Šimon Holub, Emma Burešová, Štěpán Vojtěch, kteří se teprve na varhany učí v ZUŠ v Červeném Kostelci a v Novém Městě nad Metují.

Výhodou je, že mladí varhaníci mají možnost doprovázet pravidelné mše svaté, například v Hospici v Červeném Kostelci

nebo v kapli v Horní Radechové, a postupně tak získávají liturgickou praxi i jistotu při hře. Protože tato služba často zahrnuje více bohoslužeb za sebou, pravidelně zde vypomáhají také Ludmila Urbanová, Jana Křečková a Josefina Hejnová.

Na každý měsíc je zpracován rozpis varhaníků, kde se pravidelně všichni po týdnu střídají. Daný rozpis obsahuje také to, co se bude při mších svatých hrát tak, aby se vystřídaly během roku všechny písně z kancionálu a aby písně zohledňovaly liturgickou dobu.

**Červenokostelecký
chrámový sbor**

Chrámový sbor naší farnosti má hlubokou historii, doloženou kronikami dochovanými od roku 1952, tedy od rekonstrukce varhan. Dirigentského pultu se ujal Antonín Herman, v roce 1959 Antonín Mach. Když se v roce 1980 odstěhoval, dirigentskou taktovku převzal opět Antonín Herman. Po jeho náhlé smrti v roce 1997 se sbormistrovství ujal čerstvě vystudovaný učitel houslí Mgr. Jiří Kábrt, který sbor vedl až do roku 2023, kdy se postupně začal střídat s Mgr. Terezou Štěpánovou, vystudovanou sbormistryní, která se do naší farnosti přivdala.

Sbor v současnosti čítá přibližně 30 členů a doprovází liturgii během celého roku, například jednu neděli postní, o Velikonocích, na slavnost Soslání Ducha svatého, při poutní mši ke sv. Jakubovi (25. 7.) a o posvícení poslední zářijovou neděli.

Vrcholem celoroční práce je koncert k počtě sv. Cecílie, po němž následuje tradiční „Cecilka“, společné posezení na faře se zpěvem lidových písní za doprovodu harmoniky. Poté se sbor připravuje na Vánoce a po krátkém lednovém odpočinku začíná opět s nácvikem na postní dobu.

Velké slavnosti a koncert doprovází také orchestr složený z aktivních muzikantů z různých místních souborů, převážně z místní ZUŠ, kde vyučují i naši farníci. Je to vlastně vše tak pěkně propojené. Schází se vždy na dvě až tři společné zkoušky se sborem a podle možností kůru bývá obsazen smyčci, hobojem, tympány a příležitostně i dalšími dechovými nástroji; při Cecílském koncertě vystupujeme dole v kostele, kde je prostor pro rozšířené obsazení.

Repertoár sboru

Repertoár sboru je díky jeho dlouhé tradici velmi bohatý a zahrnuje díla českých i zahraničních autorů, například Michny, Ryby, Dvořáka, Ebena, Mozarta, Haydna či Gjeila. Pro představu uvádíme ukázkou posledních vystoupení:

Svatocecilský koncert 2025: J. Strejc: Ecce sacerdos magnus, M. Duruflé: Ubi caritas, Ch. Tin: Baba Yetu, A. Dvořák: Mše D dur „Lužanská“

Velikonoce 2026: Květná neděle: B. Korejs: Hosana synu Davidovu, P. Eben: Smiluj se, Bože, zpěvy z Taize – Per crucem;

Zelený čtvrtek: Syrský hymnus, zpěvy z Taizé – Blízko je, Pán, Ubi caritas, Zůstaňte;

Velký pátek: Žaloby, zpěvy z Taizé – Adoramus, te, Pane, vzpomeň;

Neděle velikonoční: A. V. Michna z Otradovic: Io vicimus, J. de Haan: Missa brevis, J. S. Bach: Jesus bleibet meine Freude, Keltské aleluja, A. Vivaldi: Gloria

Rytmika

V naší farnosti se mše sv. doprovází nejen na varhany, ale i s tzv. rytmickým doprovodem. Pravidelně se ve školním roce koná ve čtvrtek mše sv. pro děti. Také se



Červenokostelecká schola dětí

zavedly rytmické mše v neděli, a to jednou za měsíc, kde se střídá více hudebních seskupení.

Na podrobnosti ohledně červenokostelecké rytmiky jsme se zeptaly Jiřího Kábrty ml., vedoucího jedné hudební skupiny:

Co tě vedlo k tomu, že jsi začal vést toto seskupení?

Naše hudební společenství se věnuje hlavně večerům chval. Je to taková druhá generace kapely, takže se v tom snažíme pokračovat, ale my se stejně vedeme tak všichni navzájem.

Kolik lidí čítá vaše schola a jaké máte nástrojové/hlasové obsazení?

Naše schola čítá patnáct muzikantů. Nástrojové obsazení je v základu klavír, akustická kytara, elektrická kytara, baskytara, bicí souprava, cello a zpěv. Záleží ale písnička od písničky.

Kdy hrajete – tedy jak často a při jakých příležitostech?

Jsme studenti středních a vysokých škol, a proto není vždy snadné najít společný

čas. Společně se scházíme, zkoušíme písničky a snažíme se v naší farnosti najít společný čas k modlitbě. Večery chval pořádáme u nás ve farnosti jednou do měsíce, většinou v pátek, a do toho se snažíme scházet alespoň jednou do měsíce kvůli zkoušce.

V Červeném Kostelci je hodně mladých muzikantů, proto je i více skupin hrajících rytmiku. Mohl bys popsat i ostatní skupiny?

Ve farnosti působí přibližně pět skupin zajišťujících rytmický doprovod. Scházejí se podle potřeby při jednotlivých bohoslužbách a tvoří je jak děti a mladší žáci pod vedením dospělých, tak středoškoláci a vysokoškoláci, kteří se vedou více samostatně.

Kdo tedy rozděluje a řídí prakticky chod doprovodů rytmických skupin? Máte sestavený nějaký plán, kdo kdy bude hrát?

Naše paní pastorační asistentka má na starost rozdělování, jak tomu u nás říkáme, nedělních rytmik, takže ona se ptá a posílá zprávy, kdo by měl čas a chuť.

Mgr. Zdislava Tučková a Jana Křečková

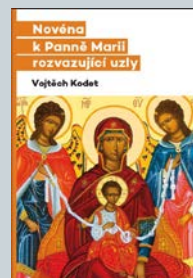
(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Vojtěch Kodet

Novéna k Panně Marii rozvazující uzly



Úctu k Panně Marii rozvazující uzly rozšířil v nedávné době papež František, který byl v mládí při studiích v Evropě osloven milostným obrazem v německém Augsburgu. Obraz vypovídá o tom, že Panna Maria je nám v našich nesnázích nablízku svou mateřskou láskou a přimlouvou u Boha. *Brož., 48 s., 79 Kč*

Františka Loubat

Příběh Mary's meals v komiksu



Jak se to stalo, že nesmělý mladík ze zapadlé skotské vesničky založil a řídí mezinárodní organizaci, která dnes poskytuje denně jídlo více než třem milionům dětí po celém světě? Celé tohle dobrodružství Magnus vypráví v knize *Bouda, která krmí miliony dětí* (Doron 2022). Je to napínavé čtení, plné zajímavých příběhů o tom, jak i pár korun může někomu zachránit život. V komiksovém provedení se teď otvírá i školním dětem a milovníkům tzv. devátého umění. *Brož., 128 s., 299 Kč*

Hora Matky Boží aneb povídky z dějin kláštera v Králíkách

Jakub Brdíčko

V modrém kabátu

L. P. 1745

*Přišel do marnosti, odchází do temnot
a v temnotách je pohřbeno jeho jméno.
(Kaz 6, 4)*

Poprvé jsem krále Friedricha viděl na silnici v Ullersdorfu. Byl to jen moment, takový letmý okamžik. Nikdy předtím jsem vojáky nijak zvlášť neobdivoval, bylo mi jedno, co jsou zač, rakouští nebo pruští, ale před třemi lety se to zčistajasna změnilo. Možná řeknete, že mě tenkrát ovlivnila otcova smrt (asi bych měl být v tom roce podle vás nějak rozcitlivělý), to ovšem naprosto vylučuji: když jsem totiž krále spatřil, neprožíval jsem předtím nic zvláštního. Do Ullersdorfu jsme se vlastně vypravili jen z nudy (na nejvýš zvědavosti). Stál jsem na kopci u kostela a koukal jako všichni ostatní, vždyť vlastně za ten dlouhý rok máme jen málo takových podíváných.

„*Támhle, támhle sedí na tom běloušovi,*“ zavolal někdo a já jsem ho uviděl. Byla zima a on uháněl v docela obyčejném modrém kabátu, jen s nějakou zlatou hvězdou kdesi na prsou, na hlavě černý třírohý klobouk. Věřte nevěřte, ale i na tu dálku jsem spatřil tu cílevědomost, to odhodlání, záda držel rovná, jak se na generála sluší, šavle mu visela po boku a kolem něho po zuby vyzbrojená garda. „*To je chlap ze železa,*“ vykřikl jsem a někdo vedle mě začal vzdychat, že naše císařovna by stěží vylezla na koně. Dál kolem nás cválali kyrysníci, dragouni, husaři, myslivci, maširovala celá pěchota, já však měl před očima jenom železného krále Friedricha.

Zamiloval jsem se! Nemyslete, že jsem vzdychal kdovíjakou milostnou touhou, copak nemám pořádnou



Friedrich II. Veliký, pruský král (vládl 1740 až 1786)

baculatou ženu? Spíše jsem si představoval, kam by naši zemi přivedl takovýto panovník, a nikoli Terezie, která by měla raději rodit děti a krášlit bály než vládnout říši. Také jsem si představoval, jak již Rakousko bude patřit Friedrichovi, velice jsem mu přál, aby naši vlast dobyl (opravdu!), neříkal jsem to nahlas, jenom jsem v duchu počítal, co by nám to přineslo, jak dobře by nás tihle Prusáci spravovali, rozumně a rázně, byl by pořádek a skončily by všechny ty staré móresy.

Já jsem byl kupec, měl jsem na rynku krám, pracovala pro mě taky celá řezbářská dílna, měl jsem ve městě dva sklady látek a spoustu dodavatelů, já jsem potřeboval mít dobré silnice, na kterých se nelámou kola, potřeboval jsem jasné zákony a nízké daně, abych něco vydělal, to vás asi nepřekvapí. A jak jsem mluvil s různými lidmi v Grulichu i v okolí, tak se mi zdálo, že to ostatní vidí podobně.

Dnes už vím, že to byl omyl, pouhé tlachy, ale tehdy? Říkal jsem si, přidej se, hochu, tam, kde kyne budoucnost, a synové ti budou děkovat. My kupci to vidíme jednoduše: náš zákazník náš pán. Jdeme za penězi. To víte, v našem řemesle nejde o stavovskou čest, cechovní tajemství nebo kdesi cosi, my se vždycky držíme pokroku, hledáme novinky, cizokrajné zboží, co ještě druhý nemá, jsme v každém městě o krok napřed a často ještě dál. Nemůžeme si dovolit jen tak něco tkát, šít, zkrátka vyrábět, aniž bychom neměli vidinu něčího otevřeného měšce.

Samozřejmě, že tohle není bez rizika. Tak třeba já, který jsem kupeckou živnost vlastně vyženil, jsem chtěl být ještě něco víc než hokynář, protože jsem až moc dobře věděl, že největší cenu nemá zboží, ale vědomost. Rozumějte: vědět, kde se co šustne, co prodávají u sousedů, co vezou do Mittelwalde, co mají v Kladsku, a ještě víc: jaké nemoci k nám přicházejí, co bude za rok u nás v módě, a taky: kudy zas pomaširují vojska. A na tohle jsem míval spoustu lidí, kterým jsem platil, že mi čas od času pošlou zprávu.

A tak jsme jednou v neděli se ženou uvažovali. Oba kluci spali, byl leden, venku závěje, seděli jsme v sednici sami dva a místo čtení v kalendářích jsme počítali. Heinrike je v tom ještě chytřejší než já, tak to řekla první. Plácla se do hlavy, jako by se chtěla probudit z dlouhého spánku:

„*Poslouchej, Kerl, dyť my bysme z těch Prusů klidně mohli zbohatnout!*“

A když jsem slyšel bohatství, hned mi v hlavě zacinkalo.

„*Máš recht,*“ pokýval jsem. „*Jen to chce pořádněj fištrón!*“

Už to bylo, měl jsem to od své ženy požehnané. Ani ne za měsíc jsem zapráhl do saní a rozjel se zase do Ullendorfu. Přece jsem věděl, že se tudy budou Prusové

vracet a s nimi král Friedrich! Počkal jsem si na ně u hospody jako hladový vlk. Čekal jsem na kořist, na někoho, kdo by mi snadno padl do drápů.

Byl to důstojník od samotných kyrysníků. Popohнал koně na pahorek u hospody, snad aby prozkoumal terén, či aby zjistil, zda by tady jednou nemohli u silnice rozbít tábor. Nabídl jsem mu svoji výbornou kořalku, nejprve jsem si z láhve sám pořádně nahnul a pak jsem mu ji podal.

Napil se, a tak se započala naše spolupráce.

„Ať žije král Friedrich!“ zvolal jsem. Rychle jsem mu řekl, odkud jsem, co všechno máme ve městě (nejvíc jsem asi stačil povědět o klášteře a zbycích pevnosti vedle něj), a on rychle pochopil.

Nabídl jsem žádané zboží.

Ernst von Neumann (tak se jmenoval) mi rychle sehnal koně a jeli jsme vedle sebe až do Mittelwalde. (Nechal jsem vůz na starost tovaryšovi, aby jel pomalu za námi.)

Během této krátké cesty jsme oba mnoho získali. Pochopil jsem, že vojáci budou naši krajinu ještě hodně potřebovat (a tedy i věrné spojence) a že se zajisté stane trvalou součástí Pruského království. A tím se rovněž změní spravování všech obcí a měst, v jejich čele budou pak



◀ Mince z doby vlády Friedricha II. Velkého

moudří úředníci, oddaní králi, a kupříkladu já bych se snadno mohl stát v Grulichu purkmistrem!

Od toho únorového dne jsem jako jeden z mála kupců pravidelně jezdil do Neisse, měl jsem od Prusů mimořádné povolení a obchodoval jsem nejen s látkami a tabákem, ale zejména s cennými vědomostmi.

Byl jsem to já, kdo skrze Neumannova vojáky vybídl, aby se u nás ve městě zastavil sám kníže Leopold a celý jeho pluk! Když potom ráno nasedal na koně, pochválil všechny Grulišany a projevil přání: „Kéž by všechna města takto pochopila, že Prusko přináší Evropě nový pořádek a řád!“

Co jsme se nad těmi slovy tenkrát na jaře napřemýšleli! Co je ten nový pořádek a nový řád?

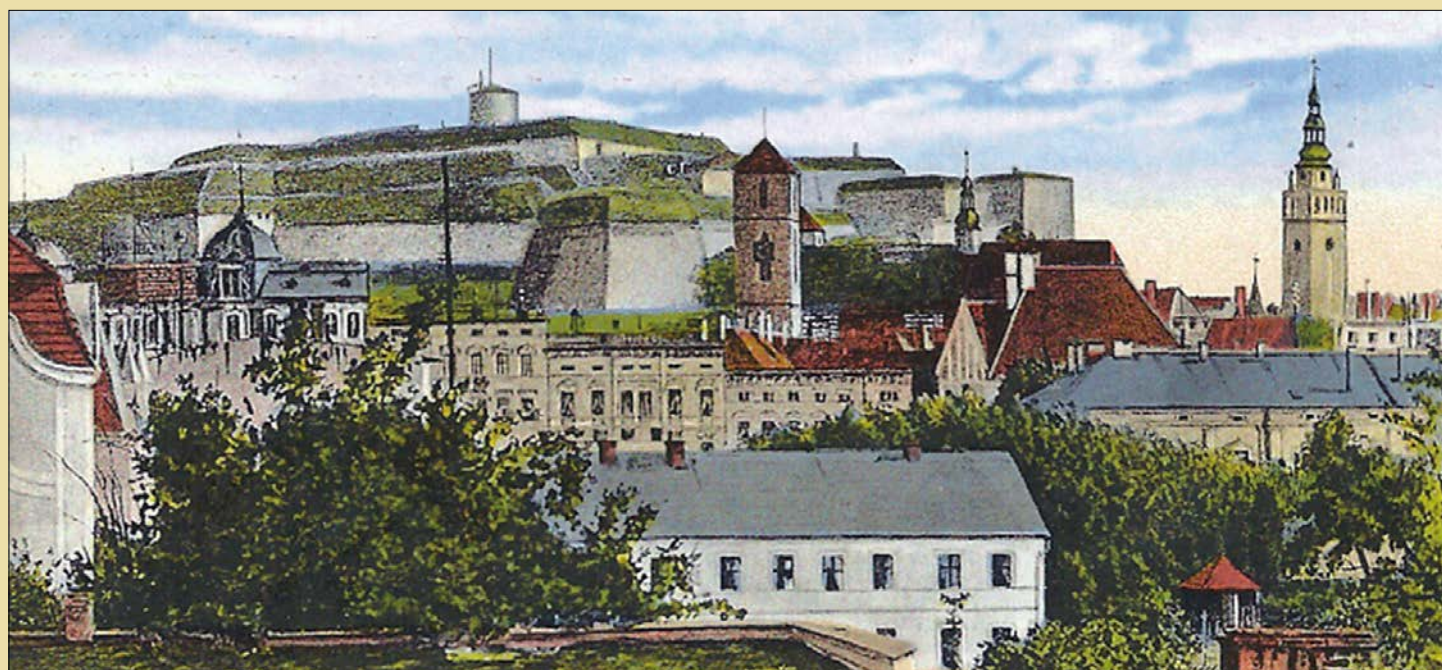
„Já myslím, že už budu mít pokoj vod těch černejch panáčků!“ řekl náš tovaryš, tím myslel mnichy servity z kláštera Matky Boží.

„No, ale pak už nebudou žádný poutě, nikdo nebude kupovat sošky a betlémy!“ řekla moje chytrá Heinrike.

Nejdřív jsem se chytil za hlavu, ale pak mi došlo, že stejně máme největší tržby z velkých měst, a jednou naše zboží určitě povezem až do Vídně. Nebudeme klášter vůbec potřebovat. A nejméně ze všeho to jejich modlení.

Od té doby ložirovali Prusové v Grulichu ještě čtyřikrát, nelžu. Já jsem vždycky měl před očima toho krásného Friedricha a viděl jsem ho v duchu stále před sebou, takže mi ho připomínal každý modrý kabát pruského vojáka a nebylo mi zatěžko vyjít na rynek před krám a stále dokola vysvětlovat lidem: „všecko, co dáte Prusákům, se vám za pár měsíců vrátí ještě s úrokama,“ ale oni by mě radši zabili. „Ty seš jejich spiklenec, my to víme a ty na to na doplatíš!“ říkali mi, a kdybych neměl nejlepší zboží, asi by u mě přestali úplně kupovat.

(dokončení této povídky v některém z příštích čísel Adalbertu)



Děkujeme za podporu Velkého semináře St. Paul Kinyamasika v Ugandě

Velký seminář St. Paul Kinyamasika který sídlí v diecézi Fort Portal, navštívila asistentka národního ředitele PMD Veronika Pavlů. Seminář je jedním z pěti ugandských národních velkých seminářů a studuje na něm více než dvě stě budoucích kněží. Čtyři roky strávené zde jsou poslední fází přípravy ke kněžství. Úspěšné studium končí návratem do domovské diecéze, svěcením a praxí ve farnosti.

Jeho zázemí tvoří rozsáhlý areál s budovami určenými pro výuku, ubytování, stravování a technické či provozní záležitosti. Dále je to kaple, meditační háj, sportovní hřiště určená pro fotbal, volejbal, tenis či košíkovou. Nezbytnou součástí je také hospodářství, konkrétně zemědělské plochy určené pro pastvu dobytka, banánové a třtinové plantáže, pole se zeleninou, a také chovy prasat.

Studenti mají rozpisy a postupně se vystřídají ve všech typech služby – od přípravy kaple a bohoslužeb, přes práci na farmě a venkovních plochách semináře, až po úklid budov a mytí nádobí v jídelně. To vše jim pomáhá osvojit si praktické dovednosti potřebné pro život v náročných podmínkách ugandských farností.

Kněží zde dostávají jen symbolický příspěvek na živobytí, proto musejí spoléhat především na vlastní soběstačnost, podporu komunity, případně na mešní intence.



Seminář je zásadním formačním prostředím. Začíná to už v těch malých, kam na šest let přicházejí studovat 13letí chlapci z nejrůznějších životních podmínek. Kromě samotného vzdělání se mnozí z nich až tady poprvé setkají s elektřinou, až tady poprvé v životě dostanou vyváženou stravu třikrát denně, až tady se naučí udržovat pořádek a morálku.

Všichni mladí muži, kteří formačním procesem projdou, představují významnou duchovní, ale i sociální oporu svým komunitám a inspirativní vzory hodné následování.

Podpora církve přináší rozvoj celé Ugandě

Afrika dnes patří mezi nejrychleji rostoucí centra katolické víry. Víra je zde živá, komunitní a hluboce zakořeněná v každodenním životě. Důležitou roli hraje i demografie, velký počet dětí v populaci

znamená velký potenciál pro budoucnost církve. Ta navíc často supluje roli státu – provozuje školy, nemocnice a sociální služby.

Uganda má silnou církevní infrastrukturu a hlubokou historickou tradici víry, spojenou s příběhem ugandských mučedníků z 19. století.

Prostřednictvím sbírek na šíření víry z Misijní neděle může církev v Ugandě budovat a udržovat farnosti, kaple a semináře, poskytovat pastorační péči i v odlehlých oblastech, jako je například Kiyebe.

Příspěvky z Papežského misijního díla sv. Petra apoštola umožní formovat a vysvěcovat stovky domácích kněží a řeholníků. Jak je to důležité a potřebné bylo vidět ve velkém semináři v Kinyamasice, i v malém semináři v Kabale.

Katolická církevní školství v Ugandě zase hraje významnou roli v oblasti vzdělávání, výchovy a formování hodnot. V současnosti je v zemi více než 6300 katolických škol, některé z nich jsou rovněž částečně financovány misijními příspěvky, konkrétně z Papežského misijního díla dětí.

Významný podíl má ugandská církev také na poskytování zdravotní péče. Podpora Papežských misijních děl tak napomáhá rozvoji nejen církve, ale přímo celé společnosti.



Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1
500 03 Hradec Králové

www.missio.cz



Hospic pro Hradecko se v květnu otevře veřejnosti

V jednom z nejkrásnějších měsíců v roce Charita slavnostně otevře dlouho očekávaný Hospic pro Hradecko v Lipové ulici ve Stěžerách. Společnými silami se podařilo vybudovat útulný domov naděje a péče, kde mohou pacienti prožít poslední chvíle života v bezpečí a blízkosti svých milovaných. Královéhradecký kraj i naše diecéze tak bude mít druhý lůžkový hospic rodinného typu. Více už se dozvíte v rozhovoru s Mgr. Vojtěchem Šůstkem, ředitelem Oblastní charity Hradec Králové, která hospic vybudovala a bude ho i provozovat.

Bylo náročné prosadit myšlenku lůžkového hospice na zelené louce?

Původně se zvažovaly dvě varianty. Jedna byla využít stávající objekt v Hradci Králové a druhá postavit hospic na zelené louce. Nejvíce nás oslovily hospice rodinného typu a více v kontaktu s přírodou, proto jsme se přiklonili k novostavbě. Jednoduché to nebylo, protože jsme

potřebovali získat pozemek, který nám nakonec daroval kraj.

Cesta k realizaci hospice nebyla jednoduchá. Kdo všechno vám pomáhal?

Na začátku byla důležitá inspirace v českých hospicích, tou největší pro nás byl Hospic Anežky České v Červeném Kostelci v naší diecézi. A vytvořil se tým lidí, kteří pomohli projektu na svět. O první myšlenku hospice se zasloužila Aneta Maclová, která nám byla po celou dobu oporou a hybatelem. Dále Václav Hrček, tehdejší ředitel Oblastní charity Hradec Králové a Jiří Stejskal, bývalý ředitel Diecézní charity.

Když se začalo projektovat, tak nám Královéhradecký kraj přispěl na studii a věnoval pozemek. Přispělo nám i Statutární město Hradec Králové. Když se podařilo projektovou přípravu zrealizovat, tak jsme sháněli prostředky na vlastní stavbu. Kraj nám přispěl třetinou

nákladů. Dalšími podporovateli byly MPSV ČR, biskupství královéhradecké, Statutární město Hradec Králové, spousta významných sponzorů a dárců. Uspořádalo se nespočet benefičních akcí. Pomohla rovněž Tříkrálová sbírka, Kamínková aukce nebo akce Květ pro hospic. A také velká podpora dárců z široké veřejnosti.

Stavba hospice se těšila velké pozornosti veřejnosti. Je možné si nové prostory prohlédnout?

Ano, chystáme dny otevřených dveří a všechny srdečně zveme. Ve středu 13. května se lůžkový Hospic pro Hradecko otevře široké veřejnosti v době od 9 do 18 hodin (v ulici Lipová 400, Stěžery). Připravujeme i exkurze pro studenty škol, profesní skupiny a dárcce. Hlavní podporovatele, donátory a spolupracovníky jsme pozvali na slavnostní otevření.

[Pokračování na následující straně >](#)



Mgr. Vojtěch Šůstek



Světlo, dřevo a klid nejvíce charakterizují nové prostory Hospice pro Hradecko; foto: OCH HK

► Pokračování z předcházející strany

?? Jaké služby bude nové zařízení poskytovat?

Náš hospic bude mít celkem 20 lůžek, z toho bude 12 hospicových a 8 odlehčovacích. Pacienty hospice budou moci doprovázet i jejich blízcí a být s nimi. Odlehčovací služba je pro pečující o nemohoucí, aby si mohli odpočinout. Součástí zařízení je také zázemí pro domácí hospicovou péči, poradnu hospicové péče, ambulanci paliativní medicíny a je zde i sklad zdravotnických pomůcek.

?? Máte už kompletní personál?

Základní tým pracovníků máme z většiny již kompletní. Mile nás překvapilo, že se nám hlásilo poměrně hodně uchazečů. Ještě jednáme s některými lékaři a zdravotními sestrami. Multidisciplinární tým, který bude v hospici pečovat o pacienty, tvoří lékaři, zdravotní sestry, sanitáři, sociální pracovníci a dále psycholog a duchovní, protože péče o spirituální stránku člověka je také důležitá.

?? Budete využívat i pomoc dobrovolníků a nabízet stáže studentům?

Určitě ano. Inspirovali jsme se i v Německu, kde je dobrovolnická služba v hospici dlouhodobě zavedená. Už máme dobrovolníky v domácí hospicové péči, kteří jsou proškoleni. Takže rozšíříme jejich pomoc na lůžkový hospic. A stáže máme také v plánu. Studenti medicíny nebo střední zdravotní školy si u nás budou moci vykonat praxi.

?? Kdy začnete přijímat první klienty?

Provoz obou služeb spustíme 1. června, s tím, že na odlehčovací lůžka bude vytvořen pořadník už v květnu. Informace a termíny pro příjem žádostí do hospice zveřejníme včas na našem webu www.charitahk.cz.

?? Kolik vás bude stát provoz hospice?

Pro letošní rok je odhad 25 miliónů korun, s tím, že ale začínáme od června. Roční náklady provozu by se měly pohybovat do 40 miliónů. Hospic není plně financovaný z prostředků státu, kraje nebo obcí, a tak podpora dárců bude potřeba i nadále.

?? Jaké aktivity na podporu hospice připravujete?

Jedna z nejbližších velkých akcí je Kamínková aukce v červnu, kdy se budou dražit malované kamínky od známých umělců. Divadlo Studio dva nám opět daruje benefiční představení v Klicperově divadle na podzim. Na provoz hospice půjde i část výtěžku Tříkrálové sbírky, kterou každý rok organizujeme. V době adventu tradičně probíhá benefiční koncert BIGY pro hospic a mnoho dalšího. Všichni jsou srdečně zváni, pozvánky na akce najdete lidé na našem webu a sítích.

?? Co bys rád popřál a vzkázal na závěr?

Děkuji všem, kdo nám na cestě k hospici pomáhali a budou pomáhat i nadále. Prál bych si, aby se v našem hospici utvořila skvělá parta lidí nejen profesně, ale i lidsky. Kolektiv lidí, kteří si budou rozumět, vzájemně se respektovat a podporovat. Protože hospicové téma je náročné, ale je to součást našeho života. Jeho závěr je velmi důležitý, aby byl prožitý důstojně a s lidmi, kteří si váží života druhých. Moje přání je, aby náš hospicový tým byl složený z lidí, kteří tuto myšlenku ponesou dál.

Ptala se Jana Karasová

Podrobněji se o hospici dočtete v reportáži paní Zálešákové na stránkách Adalberta. Více také na webu www.charitahk.cz.

(AKTUALITY

Domácí odlehčovací služba nově pro pečující rodiny

Jičín: Oblastní charita Jičín poskytuje od 1. dubna nově Domácí odlehčovací službu, která je určena rodinám nebo jednotlivcům pečujícím o svého blízkého. Cílem je, aby si pečující lidé mohli odpočinout. Pomoc je poskytována jak rodinám s dětmi od pěti let věku, tak dospělým. Nezřídka se totiž stává, že pečující jsou doslova upoutáni k člověku, o kterého se starají, bez možnosti oddechu. Takový stav vede u pečujících k psychickému a fyzickému vyčerpání, zdravotním komplikacím a riziku syndromu vyhoření.

Pečovatelky poskytnou v domácím prostředí dětem i dospělým nezbytnou péči související se zvládáním běžných úkonů; osobní



(Jičínská Charita nově poskytuje Domácí odlehčovací službu lidem pečujícím o své blízké, aby si mohli odpočinout; foto: OCH Jičín)

hygienou; vezmou je na procházku; připraví jídlo; přečtou pohádku. Současně tím umožní rodinným pečujícím odpočinek, vyřízení osobních záležitostí nebo zapojení do pracovních aktivit.

Domácí odlehčovací služba je poskytována v různých časových režimech podle potřeb pečujících. Službu si částečně hradí sám zájemce za pomoci příspěvku na péči. Další informace se dozvíte na www.jicin.charita.cz nebo tel. 733 678 661, 733 765 738.

Renata Novotná)



Nová budova Centra terénních služeb v Náchodě se 5. 6. otevře veřejnosti; foto: OCH Náchod

Pozvánka na otevření nové budovy Centra terénních služeb

Náchod: Oblastní charita Náchod v pátek 5. června ve 14 hod. slavnostně otevře novou budovu Centra terénních služeb v Dobenínské ulici 1994 a srdečně zve veřejnost na jejich prohlídku (od 14 do 18 hod.). Centrum bude sloužit jako zázemí pro Domácí zdravotní péči, Domácí hospicovou péči, Pečovatelskou službu a Půjčovnu kompenzačních pomůcek. Více na www.nachod.charita.cz.

Monika Hoffmanová)

Beseda na téma péče o blízké v domácím prostředí

Pardubice/Opatovice n.L.: V pátek 27. března proběhla v Opatovicích nad Labem beseda na téma péče o blízké v domácím prostředí. Společně jsme otevřeli důležité téma, které se může dotknout každého z nás – jak zvládnout péči o své blízké doma, čeho se lidé často obávají a jaká podpora existuje, aby na to nikdo nemusel být sám. Besedu vedly zkušené sestry z Domácího hospice Andělů strážných, které sdílely své dlouholeté zkušenosti z praxe. I když nás tentokrát nebylo mnoho, o to příjemnější a otevřenější atmosféra během setkání panovala. Věříme, že podobná témata má smysl otvírat – a budeme rádi, když se k nám příště přidáte. Možná právě tyto informace jednou pomohou vám nebo vašim blízkým. Blíží info na www.pardubice.charita.cz.

Una Sauka)

Splněné přání klientů Centra Přístav: návštěva ateliérů seriálu Ulice

Kutná Hora/Praha: Na začátku března se klientům kutnohorského Centra Přístav splnilo velké přání, když mohli navštívit ateliéry oblíbeného seriálu Ulice v Praze, a to vše díky charitnímu projektu Adventní přání a vstřícnosti TV Nova. Na vlastní oči viděli místa, která dosud znali jen z obrazovky, a prožili zážitek plný radosti, nadšení a nezapomenutelných okamžiků.

Centrum Přístav pomáhá lidem se zdravotním nebo duševním onemocněním rozvíjet samostatnost a zvládat každodenní situace od domácích prací přes orientaci ve městě až po pracovní návyky či komunikaci. Důležitou součástí aktivit v centru je ale také sdílení zážitků a radost z malých věcí. A právě sledování Ulice patří mezi ty, které klienti nejvíce propojují s běžným životem. Často spolu pak diskutují o jednotlivých dílech, připomínají si oblíbené postavy a nacházejí v příbězích témata, která jsou jim blízká.

„Líbilo se mi v ateliérech Ulice, hlavně v kanceláři Lumíra. Už jsem si to na 100 %. To už nikdy nezažiju,“ sdílel Mirek, zatímco se rozhlížel po známých prostorech.

„Pro naše klienty to byl opravdu výjimečný den. Vidět místa, která znají z televize a nahlédnout do zákulisí natáčení pro ně znamenalo velkou radost. Bylo krásné sledovat jejich nadšení a sdílet s nimi tento zážitek,“ říká Romana, sociální pracovnice Centra Přístav Oblastní charity Kutná Hora.

Více na www.kh.charita.cz. Můžete si přehrát i video z návštěvy na Instagramu kutnohorské Charity nebo reportáž TV Nova „Ulice plní sny. Handicapovaní fanoušci se podívali do ateliérů“ na tv.nova.cz.

Marcela Mommersová)



Děkujeme Charitě ČR, TV Nova a týmu seriálu Ulice za vstřícnost a ochotu splnit přání klientů kutnohorského Centra Přístav. Chvilé strávené v ateliérech pro ně byly dojemné a nezapomenutelné; foto: Oblastní charita Kutná Hora

KALENDÁŘ AKCÍ

Stěžery

Den otevřených dveří v Hospici pro Hradecko

■ 13. 5. od 9 do 18 hod., Lipová ulice 400. Oblastní charita Hradec Králové vás srdečně na Den otevřených dveří do Stěžer! Pracovníci vás provedou novými prostory a pokoji lůžkového Hospice pro Hradecko, který v červnu zahájí svůj provoz. Zastavte se za námi, moc rádi vás uvidíme! Více na www.charitahk.cz.

Hradec Králové

Koncert New Memories a Štěpán Rak

■ 14. 5. od 19:30 hod., Aula Obchodní Akademie (Pospíšilova). Koncert podpoří projekt Adopce na dálku hradecké Diecézní charity v Indii. Účinkují Marta Kratochvílová (příčná flétna a traverso) a Jan Čizmář (loutna, kytara a theorb). Pořádá: Plaisirs de Musique z.s. Více na www.adoptce.hk.caritas.cz.

Mezinárodní soutěž „České tradice & svět“

Ukažte svou kreativitu a objevte kouzlo našich tradic v mezinárodní soutěži „České tradice & svět“. Zapojit se mohou děti i dospělí. Pořádá Komunitní centrum Most a Dobrovolnické centrum Diecézní charity Hradec Králové. Výsledky vyhlásíme na festivalu Setkání národů 19. 11. 2026. Své práce můžete posílat **do 30. 9.** Více informací na <https://hk.caritas.cz/akce/mezinarodni-soutez/>. Těšíme se na vaše originální výtvary!

Neratov

Benefiční koncert Marien

■ 24. 5. od 15 hod., kostel Nanebevzetí Panny Marie. Oblastní charita Ústí nad Orlicí vás zve na benefiční koncert skupiny Marien Corale pro Domácí hospic ALFA-OMEGA, který slaví 10 let pomoci. Vstupné je dobrovolné. Více na www.uo.charita.cz.

Lomnice nad Popelkou

Výstava příběhů z Indie

■ „Štafeta naděje“, květen–červen, ZŠ TGM v Lomnici n. Pop. (na plotě před ZŠ). Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adopce na dálku® hradecké Diecézní charity. Více na www.adoptce.hk.caritas.cz.

Červený Kostelec

Exercicie P. Anthony Saji

■ 4.–9. 6., Kino Luník. Charita a farnost v Červeném Kostelci srdečně zvou na duchovní obnovu pod vedením P. Anthony Saji VC na téma „Vnitřní uzdravení“. Tlumochení zajištěno, lze se zapojit i na vybraný den. Info a registrace na www.charitack.cz.



Charita Přelouč

DARUJTE DĚTEM POBYT V PŘÍRODĚ
Váš příspěvek umožní letní zážitkový pobyt na horách pro děti ze znevýhodněných a pěstounských rodin, kterým pomáhá Charita Přelouč

Děkujeme vám za každý dar!

DARÁNEK
POMÁHÁ DĚTEM



Daránek pomáhá dětem

Daránek je dobročinná kampaň na pomoc potřebným dětem, kterou pořádá Charita ČR od 13. 5. do 30. 6. 2026 u příležitosti Mezinárodního dne dětí. Jméno Daránek má podle darů, které umožní znevýhodněným dětem příznivější start do života. V naší diecézi Daránek podpoří děti z NZDM Jakub klub a z pěstounských rodin, kterým pomáhá Charita Přelouč. S vaší pomocí bychom rádi těmto znevýhodněným dětem darovali pobyt v přírodě.

Ne všechny děti mají v životě stejné startovní podmínky. Některé vyrůstají v rodinách, kde chybí peníze, klid i prostor pro obyčejnou radost. Právě takovým dětem pomáhá Charita Přelouč. Jsou mezi nimi děti, které nikdy nezažily noc pod hvězdnou oblohou mimo svůj domov. Nemají možnost vyzkoušet nové věci, zažít radost z úspěchu nebo vzpomínky, které zahřejí u srdce.

Darujte dětem pobyt v přírodě

Do sbírky Daránek pomáhá dětem lze přispět na účet 44665522/0800 u ČS, VS 91195. Darovat je možné i QR platbou nebo online na www.daraneek.cz, kde můžete podpořit přímo **záměr číslo 5 – Charita Přelouč – pobyt v přírodě**. Děti by si od Daránka přály letní zážitkový pobyt na Šerlišském mlýně v Deštném v Orlických horách.

Darujte těmto dětem pobyt plný her, výletů, smíchu u táboráku a nových přátelství. Pobyt v přírodě jim pomůže rozvíjet samostatnost, odpovědnost a sebedůvěru. Můžete jim dodat odvalu, sebevědomí a pocit, že na světě nejsou samy.

Děkujeme vám za každý příspěvek!

Charita Přelouč, www.prelouc.charita.cz.

Více na www.hk.caritas.cz a www.daraneek.cz.

Biskupství královéhradecké
a Centrum pro liturgickou hudbu vás zvou na



VARHANNÍ EXKURZI

KRÁLICKÁ VARHANÁŘSKÁ ŠKOLA

varhany představí: Václav Metoděj Uhlíř

16. 5. 2026

Kontaktní osoba:

František Novák
novak.frantisek@bihk.cz
www.bihk.cz

PROGRAM:

9:30 Mše svatá - Častolovice

Po mši prohlídka varhan

11:30 Oběd

12:30 Vamberk

14:00 Rychnov nad Kněžnou

Přihlašovat se můžete
do 10. 5. 2026.





SLUŽEBNICE BOŽÍ SESTRA ELIŠKA PRETSCHNEROVÁ OSF

ve stopách sv. Františka

Neděle 3. května 2026 Slatiňany
Setkání k 33. výročí úmrtí Služebnice Boží sestry Elišky

9.15 mše svatá, celebruje o. biskup Prokop Brož,
modlitba na hřbitově a krátký program do 15.00

Sobota 16. května 2026 Nové Zámky
Pouť po místech spojených se sestrou Eliškou

Svidnice, Dymokury, Křinec
sraz v 10 hod. Nové Zámky cyklostezka

Sobota 26. září 2026 DC Vranov u Brna
Duchovní obnova se sestrou Eliškou

9.00 – 16.00 přednášky, prezentace, mše svatá, oběd, beseda

Neděle 29. listopadu 2026 Hoješín
Duchovní obnova se sestrou Eliškou

9.00 – 15.00 mše svatá, přednášky, oběd, adorace

Neděle 13. prosince 2026 Choceň
Duchovní obnova se sestrou Eliškou

9.00 – 14.00 mše svatá, přednášky, oběd, adorace

Podrobnější informace k obnovám na samostatných plakátcích.

